`
ބިލު ނަންބަރު 10/2015
ޞިއްޙީ ޚިދުމަތުގެ ފަންނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ބިލު
ފުރަތަމަ ބާބު
ފެށުން
ތަޢާރުފާއި ނަން 1. (ހ) މި ޤާނޫނަކ ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި
މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތައް އެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރުމާގުޅޭ
އުސޫލުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި ، އެފަދަ ފަރާތްތަކާގުޅޭ ކަންކަން ބަލައި
ތަންފ ޛުކުރާނެ ކައުންސިލްތައް އުފައްދައި، އެ ކައުންސި ލްތަކުގެ
މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއާއި ތަންފ ޛ ބާރުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި،
އެނޫންވެސް ކަމާގުޅޭ އެންމެހައި އުސޫލުތަކާއި މިންގަ ނޑުތައް
ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނ ، "ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިންގެ
"
ޤާނޫނު އެވެ.
ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތައް 2. މި ޤާނޫނުގެ މައިގަ ނޑު މަޤްޞަދުތައް ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ އެވެ.
(ހ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ވަކިވަކި ފަންނުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ
ފަރާތްތަކާގުޅޭ ކަންކަން ތަންޒ މުކުރާނެ ކައުންސިލްތައް އުފައްދައި، އެ
ކައުންސިލްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ށ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ވަކިވަކި ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރެވޭނެ
1

ޝަރުޠުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ނ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ މަސައްކަތްތެރިން އެމ ހުންގެ
މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުގައި ތަބާވާންޖެހޭ މައިގަ ނޑު އުސޫލުތައް
ކަ ނޑައެޅުން؛
(ރ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ މަސައްކަތްތެރިންނާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހެޅޭ
ޝަކުވާތައް، ހަރުދަނާ އަދި އިންޞާފުވެރި ގޮތެއްގައި ބަލައި ފިޔަވަޅު
އެޅޭނެ އުސޫލުތައް ކަ ނޑައެޅުން.
ރަދ ފު 3. (ހ) މި ޤާނޫނު އެ މައްޗަށް ބިނާވެގެންވާ މައިގަ ނޑު މަފްހޫމުތައް، މި
ޤާނޫނުގެ ދެވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ އެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ހިމެނިގެންވާ މައިގަ ނޑު ލަފުޒުތަކާއި ޢިބާރާތްތަކުގެ
މާނަ، މި ޤާނޫނުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ އެވެ.
ދެވަނަ ބާބު
މަފްހޫމްތަކުގެ ރަދ ފު
މަފްހޫމްތަކުގެ އަސާސް 4. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަފްހޫމުތައް މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ ،
މި ޤާނޫނުގައި އެކުލެވިގެންވާ އަސްލުތައް އެގޮތުގައި ދެމެހެއްޓުމަށާއި، މި
ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދު އެންމެ ފުޅާމިނުގައި ހާސި ލުކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުމުގެ
ބޭނުމުގައެވެ. މި ޤާނޫނުގެ ހަމަ ކޮންމެ މާއްދާއެއްވެސް ކިޔަންވާނ ، އެ
މަފްހޫމުތަކަށް ހަނިކަމެއް ނާންނާނެ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނު 5. "ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ތަޢުލ މު އަދި/ނުވަތަ
2

ތަޖުރިބާގެ ގޮތުން ޞިއްޙ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޝަރުޠުހަމަވާ، އަދި އެ
ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށް ނިސްބަތްކޮށެވެ.
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ 6. "ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ،
މަސައްކަތްތެރިން
ތަޢުލ މު އަދި/ނުވަތަ ތަޖުރިބާގެ ގޮތުން ޞިއްޙ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް
ޝަރުޠުހަމަވާ، އަދި އެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ މެޑިކަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާއި، ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާއި، ނަރުހުންނާއި،
މިޑްވައިފުންނާއި، އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށެވެ.
މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން 7. "މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ޑޮކްޓަރ ބޭހުގެ
ރޮނގުން ތަޢުލ މު ހާސި ލުކޮށްފައިވާ، މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގައި މެޑިކަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ މ ހުންނަށެވެ.
ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން 8. "ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ޑެންޓިސްޓްރ ގެ
ރޮނގުން ތަޢުލ މު ހާސި ލުކޮށްފައިވާ، މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގައި ޑެންޓަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ މ ހުންނަށެވެ.
ނަރުހުން 9. "ނަރުހުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ނަރުސްކަމުގެ ރޮނގުން ތަޢުލ މު
ހާސިލުކޮށްފައިވާ، މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް
ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލްގައި ނަރުހުންގެ ގޮތުގައި
ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ މ ހުންނަށެވެ.
3

މިޑްވައިފުން 10. "މިޑްވައިފުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މިޑްވައިފަރ ގެ ރޮނގުން ތަޢުލ މު
ހާސިލުކޮށްފައިވާ، މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް
ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލްގައި މިޑްވައިފުންގެ ގޮތުގައި
ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ މ ހުންނަށެވެ.
މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް 11. "މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ،
ޑެންޓަލް ކައުންސިލް
މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް
ޑެންޓަލް ކައުންސިލަ ށެވެ.
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް 12. "މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި
މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް
އެވަނ ، މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް
ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލަށެވެ.
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް 13. "މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މި
ކައުންސިލް
ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް
ކައުންސިލަށެވެ.
އެލައިޑް ހެލްތް 14. "އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މެޑިކަލް އަދި
ޕްރޮފެޝަނަލުން
ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާއި ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުން ފިޔަވައި ޞިއްޙ
ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރާ، މި ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށެވެ.
ބިހޭވިއަރަލް ސައިންސްގެ 15. "ބިހޭވިއަރަލް ސައިންސްގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ،
ޕްރޮފެޝަނަލުން
4

އިންސާނުން އުޅޭގޮތް ދިރާސާކުރުމުގެ ފަންނު ނުވަތަ ބިހޭވިއަރަލް ސައިންސްގެ
ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ނަފްސާނ ޢިލްމުގެ
ޕްރޮފެޝަނަލުންނާއި، ތެރަޕިސްޓުންނާއި، ކައުންސެލަރުން ހިމެނެއެވެ.
ކްލިނިކަލް އަދި ފިޒިކަލް 16. "ކްލިނިކަލް އަދި ފިޒިކަލް ތެރަޕިސްޓުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ޖިސްމާނ
ތެރަޕިސްޓުން
ނުވަތަ ނަފްސާނ ނުކުޅެދުންތެރިކަމެއްގެ ސަބަބުން ޢާންމު ދިރިއުޅުމުގައި އެފަދަ
ނުކުޅެދުންތެރިކަން ނެތް މ ހުން އުޅޭފަދައިން އުޅެން ދަތިވެފައިވާ މ ހުންނަށް
ފަރުވާދިނުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށެވެ.
ކޮމިއުނިޓ ހެލްތް 17. "ކޮމިއުނިޓ ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މުޖްތަމަޢުގެ
ޕްރޮފެޝަނަލުން
ފެންވަރުގައި ޞިއްޙ ފަރުވާދިނުމުގައާއި ޢާންމު ޞިއްޙަތުގެ ދާއިރާގައި
މަސައްކަތްކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ކޮމިއުނިޓ ހެލްތް
އޮފިސަރުންނާއި، ފެމިލ ހެލްތް އޮފިސަރުން ހިމެނެއެވެ.
ކްލިނިކަލް އެންޑް ހެލްތް 18. "ކްލިނިކަލް އެންޑް ހެލްތް ޓެކްނޮލޮޖ ގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން" ކަމަށް ބުނެފައި
ޓެކްނޮލޮޖ ގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން
އެވަނ ، ކެމިސްޓްރ ، ހެމަޓޮލޮޖ ، އިމިއުނޮލޮޖ ، ހިސްޓޮލޮޖ އަދި
މައިކްރޯބަޔޮލޮޖ ގެ ރޮނގުގައި ބްލަޑް ބޭންކް ކުރުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ
ޕްރޮފެޝަނަލުން ހިމެނޭގޮތުން ކްލިނިކަލް ލެބޯރަޓަރ ގެ ދާއިރާގައި
މަސައްކަތްކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށެވެ.
މެޑިކަލް ލެބޯރަޓަރ ގެ 19. "މެޑިކަލް ލެބޯރަޓަރ ގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މެޑިކަލް
ޕްރޮފެޝަނަލުން
ލެބޯރަޓަރ ގައި މަސައްކަތްކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށެވެ.
ފާމަސ ޕްރޮފެޝަނަލުން 20. "ފާމަސ ޕްރޮފެޝަނަލުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ޞިއްޙ ޚިދުމަތްދޭ
5

ތަންތަނުގައާއި ބޭސްފިހާރަތަކުގައި ބޭސް ތައްޔާރުކުރުމާއި، ދޫކުރުމާއި، ބޭހާބެހޭ
މަޢުލޫމާތު ދިނުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފާމަސ ގެ ރޮނގުން ތަޢުލ މު
ހާސިލުކޮށްފައިވާ ފާމަސިސްޓުންނާއި، އެފަދަ ތަންތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ
ފާމަސ ގެ ރޮނގުން ތަޢުލ މު އަދި/ނުވަތަ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ އެނޫންވެސް
ޕްރޮފެޝަނަލުން ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.
ޑަޔަޓ ޝަނުން އަދި 21. "ޑަޔަޓ ޝަނުން އަދި ނިއުޓްރިޝަނިސްޓުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ދުޅަހެޔޮ
ނިއުޓްރިޝަނިސްޓުން
ޞިއްޙަތަށް ބޭނުންވާ ކާބޯތަކެއްޗާ ގުޅޭގޮތުން ލަފާދިނުމުގައާއި ޕްރޮގްރާމްތައް
ރާވައި ހިންގުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށެވެ.
ތިންވަނަ ބާބު
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރުން
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ 22. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރާ މެޑިކަލް އަދި
މަސައްކަތްތެރިންގެ ގޮތުގައި
ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާއި، ނަރުހުން އަދި މިޑްވައިފުންނާއި، އެލައިޑް
މަސައްކަތްކުރުން
ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން މަސައްކަތްކުރަންވާނ މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
މެޑިކަލް ނުވަތަ ޑެންޓަލް 23. ދިވެހިރާއްޖޭގައި މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ޑެންޓަލް
ޕްރެކް ޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި
ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރެވޭނ ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ
މަސައްކަތްކުރުން
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް
ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓަރ ކޮށް، އެ ކައުންސިލުން ދޫކުރާ ލައިސަންސެއްގެ
ދަށުން، އެ ލައިސަންސްގައިވާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ނަރުހެއް ނުވަތަ މިޑްވައިފެއް ގެ 24. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނަރުހެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި
6

ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުން މަސައްކަތްކުރެވޭނ ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ
ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލްގައި
ރަޖިސްޓަރ ކޮށް، އެ ކައުންސިލުން ދޫކުރާ ލައިސަންސެއްގެ ދަށުން ، އެ
ލައިސަންސްގައިވާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
އެލައިޑް ހެލްތް 25. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރެވޭނ
ޕްރޮފެޝަނަލުން ގެ ގޮތުގައި
މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް
މަސައްކަތްކުރުން
އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓަރ ކޮށް، އެ ކައުންސިލުން ދޫކުރާ
ލައިސަންސެއްގެ ދަށުން، އެ ލައިސަންސްގައިވާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ވަކި ފަންނެއްގެ ނަން 26. ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ވަކި ފަންނެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މ ހަކަށް އެ ފަންނުގެ
ބޭނުންކުރުން
ނަމެއް ބޭނުންކުރެވޭނ އެމ ހަކު ނިސްބަތްވާ ފަންނުގެ ދާއިރާއާ ގުޅޭގޮތުން މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ ޝަރުޠުތައް އެ މ ހެއްގެ
ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާނަމައެވެ.
ހަތަރުވަނަ ބާބު
މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ޢާންމު އުސޫލުތައް
ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް 27. ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން މަސައްކަތުގެ
ދިނުމުގައި ޢަމަލުކުރަންވ
މާޙައުލުގައާއި ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ޢަމަލުކުރަންވާނ
ޢާންމު އުސޫލު
ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢާންމު އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ހ) ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ތެދުވެރިކަމާއި، އަމާނާތްތެރިކަމާއި،
7

ފަރުވާތެރިކަމާއެކު އެ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް؛
(ށ) ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ޤަޞްދުގައި ނުވަތަ އެނގިހުރެ، ޚިދުމަތް
ލިބިގަންނަ ފަރާތަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެފަދަ ޢަމަލެއް ނުކުރުމަށް
ނުވަތަ އެފަދަ ޢަމަލެއް މެދުވެރިވިޔަ ނުދިނުމަށް ޓަކައި އަޅަންޖެހޭ
ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމުގައި އިހުމާލުނުވުމަށް؛
(ނ) ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ ނަސްލަށް، ނުވަތަ
އުފަންވ ޤައުމަށް ނުވަތަ ކުލަ ޔަށް ނުވަތަ ޖިންސަށް ނުވަތަ ޢުމުރަށް
ނުވަތަ ޖިސްމާނ ނުވަތަ ނަފްސާނ ނުކުޅެދުންތެރިކަމަކަށް ނުވަތަ އެ
މ ހެއްގެ ސިޔާސ ނުވަތަ އެނޫންވެސް ވިސްނުމަކަށް ނުވަތަ މާލ
ފުދުންތެރިކަމަށް ނުވަތަ ނިސްބަތްވާ ޢާއިލާއަށް ނުވަތަ އުފަން ރަށަށް
ނުވަތަ މިނޫންވެސް ކަމަކަށް ބަލައި ތަފާތުނުކުރުމަށް ؛
(ރ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގައި، ޚިދުމަތް
ލިބިގަންނަ ފަރާތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ލިބޭ މަޢުލޫމާތު، ސިއްރުގެ ގޮތުގައި
ހިފެހެއްޓުމަށް ؛
(ބ) ދ ނ ގޮތުންނާއި، އި ޖްތިމާޢ ގޮތުންނާއި، ޘަޤާފ ގޮތުންނާއި އަދި
އާދަކާދައިގެ ގޮތުން ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތާގުޅޭ ކަންކަމަށް
އިޙްތިރާމުކުރުމާއި، އެކަންކަމާ އެކަށޭނަ އަދި ތަޢާރުޟުނުވާނެ ގޮތަކަށް
ޢަމަލުތައް ބެހެއްޓުމަށް؛
(ޅ) މަސައްކަތާ ގުޅޭގޮތުން ކަންކަން ނިންމަންޖެހޭ ޙާލަތުގައި ޞިއްޙ
ޚިދުމަތުގެ ފަންނަށް ކުރިއެރުމާއި އިތުބާރު ލިބޭނެ ގޮތެއްގެމަތިން
ޢަމަލުކުރުމަށް؛
(ކ) ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް ފޯރުކޮށްދޭ އެހ ތެރިކަމާއި ޚިދުމަތްތަކަކ
އެފަރާތެއްގެ ބޭނުންތަކަށް އަމާޒުކުރެވިގެން ފޯރުކޮށްދެވޭ އެހ ތެރިކަމާއި
8

ޚިދުމަތްތަކެއް ކަމުގައި ހެދުމަށް؛
(އ) ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ މާޙައުލަކ ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތަށް އެކަށޭނަ
ރައްކާތެރި މާޙައުލެއް ކަމުގައި ހަދައި އެފަދަ މާޙައުލެއް ދެމެހެއްޓުމަށް
މަސައްކަތްކުރުމަށް ؛
(ވ) މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤާއި ސުލޫކު ހިފަހައްޓައި، ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ
ފަރާތުގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިވާނެ ގޮތެއްގެމަތިން ޢަމަލުތައް
ބެހެއްޓުމަށް ؛
(މ) ހިތްހަމަޖެހޭ ދުޅަހެޔޮ ދިރިއުޅުމަކަށް ވާސި ލުވުމަށް އެހ ތެރިވެދިނުމުގެ
ގޮތުން ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތްތަކާއި އެފަރާތްތަކުގެ ޢާއިލާތަކަށް
ޞިއްޙ މަޢުލޫމާތުދ ހޭލުންތެރިކުރުވުމަށް؛
(ފ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ފެންވަރު
ރަނގަޅުކުރުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް ؛
(ދ) ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ރައްޔިތުން އެ މައްޗަށް
ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ނުވަތަ އެނޫންވެސް ރައްޔިތުންނާގުޅޭ ގަވާއިދުތަކާއި
އުސޫލުތަކާ ގުޅޭގޮތުންނާއި ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި ފޯރުކޮށްދޭ
ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ރައްޔިތުންނަށް އެނގެންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު،
ހާމަކަން ބޮޑު ގޮތެއްގައި ރައްޔިތުންނަށް އަންގަމުން ދިޔުމަށް.
ވަކިވަކި ފަންނުގެ އުސޫލުތައް 28. މި ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢާންމު އުސޫލުތަކުގެ
އިތުރުން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކޮންމެ ކައުންސިލަކުން، އެ
ކައުންސިލެއްގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ޞިއް ޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ
މަސައްކަތްތެރިން ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައާއި މަސައްކަތުގެ
މާޙައުލުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސުލޫކާ ގުޅޭގޮތުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ، އެ ފަންނަކަށް
9

ޚާއްޞަ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ކައުންސިލަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ފަސްވަނަ ބާބު
މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް
މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް 29. (ހ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރ ޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް)
ޑެންޓަލް ކައުންސިލް
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
"މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް" ގެ ނަމުގައި
ކައުންސިލެއް ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ހިނގަމުންއައި މޯލްޑިވްސް
މެޑިކަލް ކައުންސިލްގައި ބޭނުންކުރަމުން ގެންދިޔަ އެންމެހައި މުދަލާއި
ވަސ ލަތްތަކާއި، ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުން އެ ކައުންސިލަށް އެކަށައަޅައި
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލ ހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ފައިސާއާއި، ޤާނޫނ
ގޮތުންނާއި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެ ކައުންސިލުން އުފުލަންޖެހޭ
އެންމެހައި ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ޤާނޫނ ގޮތުންނާއި
އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެ ކައުންސިލަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތަކާއި
މަންފާތައް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް
އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް އުފެދުމާއެކު، އެ ކައުންސިލަށް
ބަދަލުވ އެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް
ޑެންޓަލް ކައުންސިލް އުފެދި، އެ ކައުންސިލުން މި ޤާނޫނުގެ 98 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ
10

ގަވާއިދުތައް ހަދައި ޢަމަލުކުރަން ފަށަންދެން ކައުންސިލްގެ އެންމެހައި
ކަންކަން ހިންގާނ އެ ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިންނެވެ.
އެހެންނަމަވެސް، އެފަދައިން ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ އުސޫލުތައް
ވާންވާނ ، ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރެވިފައިވާ އުސޫލުތަކެއް ކަމުގައެވެ.
މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް 30. (ހ) މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް އެކުލެވިގެންވަނ
ޑެންޓަލް ކައުންސިލް
ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދާއިރާތަކުން ޢައްޔަންކުރާ 9 (ނުވައެއް)
އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް
މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
(1) ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ
ތެރެއިން، ޢައްޔަންކުރާ 3 (ތިނެއް) މެޑިކަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރުން ؛
(2) ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ
ތެރެއިން، ޢައްޔަންކުރާ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއް؛
(3) މިނިސްޓަރު ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތެއް؛
(4) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއް ނުވަތަ ޑެންޓަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރެއް ކަމުގައިނުވާ ޞިއްޙ ޚިދުމަ ތުގެ ފަންނ
މަސައްކަތްތެރިއެއް؛
(5) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން ތަމްރ ނުކުރާ
މަރުކަޒެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ
މަސައްކަތްތެރިން ތަމްރ ނުކުރާތާ މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް)
އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ މެޑިކަލް ނުވަތަ ޑެންޓަލްގެ
ރޮނގުން ތަމްރ ނު ލިބިފައިވާ މ ހެއް؛
(6) ޤާނޫނ ވަކ ލެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާތާ
11

މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ
ޤާނޫނ ވަކ ލެއް؛
(7) ޞިއްޙ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މަދަނ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ
މެންބަރެއް.
(ށ) މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި:
(1) "ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ މެޑިކަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މި ޤާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ
ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ މ ހުންނާއި، މި ޤާނޫނާއި މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަލަށް ރަޖިސްޓަރ ވާ
މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ.
(2) "ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ ޑެންޓަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މި ޤާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ
ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ މ ހުންނާއި، މި ޤާނޫނާއި މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަލަށް ރަޖިސްޓަރ ވާ
ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ.
މެންބަރުކަމުގެ ޝަރުޠު 31. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގެ
ދަށުން މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލަށް
ޢައްޔަންކުރާ 3 (ތިނެއް) މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 1
(އެކެއް) މެންބަރު ވާންވާނ ، ސްޕެޝަލިސްޓަކަށެވެ. އަދި މަދުވެގެން
1 (އެކެއް) މެންބަރު ވާންވާނ ، 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހުގެ
12

މަސައްކަތު ތަޖުރިބާ އަތޮޅު ތެރޭގައި ލިބިފައިވާ މ ހަކު ކަމުގައެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރުގެ
ދަށުން މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލަށް
މިނިސްޓަރު ޢައްޔަންކުރާ މެންބަރު ވާންވާނ ، މެޑިކަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ
ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރާ ނުވަތަ ކޮށްފައިވާ، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ
ފަންނުގައި ފާހަގަކޮށްލެވޭ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ މ ހެއް ކަމުގައެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތައް
ފުރިހަމަވުމުގެ އިތުރުން، މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް
ކައުންސިލަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ ކޮންމެ މެންބަރެއްގެ ކިބައިގައި، މި
ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢާންމު ސިފަތައް
ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް 32. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރު އަދި
ޑެންޓަލް ކައުންސިލަށް
(2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ މެންބަރުން ޢައްޔަން ކުރުމާބެހޭ
މެންބަރުން ޢައްޔަން ކުރުން
އެންމެހައި އިދާރ ކަންކަން ކުރާނ މިނިސްޓްރ ންނެވެ. އަދި އެ
ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤާމުތަކަށް ޢައްޔަން ކުރާނ ،
މިނިސްޓްރ ން ޢާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުމުން، އެކަމަށް ކުރިމަތިލާ
މ ހުންގެ ތެރެއިން، އެންމެ ގިނަ ޢަދަދެއްގެ މާކްސް ލިބޭ ބައެކެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުން
ފެށިގެން (7) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައިވާ
ދާއިރާތަކަށް މެންބަރުން ހޮވާނ ، މިނިސްޓްރ ން ޢާންމުކޮށް
އިޢުލާންކުރުމުން އެ ދާއިރާތަކުން ކުރިމަތިލާ މ ހުންގެ ތެރެއިން، މި
13

މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ ންނެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މަޤާމުތަކަށް މެންބަރުން ހޮވުމަށްޓަކައި
އަންނަނިވި މެންބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ އެއް
މިނިސްޓްރ ން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(1) މިނިސްޓްރ ން ކަ ނޑައަޅާ 1)އެކެއް(މެންބަރު ؛
(2) ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަ ނޑައަޅާ 1)އެކެއް(
މެންބަރު؛
(3) މަދަނ ޖަމްޢިޔާއެއްގެ 1)އެކެއް(މެންބަރު.
(ރ) މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުން
ފެށިގެން (7) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައިވާ
މަޤާމުތަކަށް ކުރިމަތިލާ މ ހުން، އެ މަޤާމުތަކަށް މި މާއްދާގެ (ށ)
ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހޮވުމުގައި ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ ން
މާކްސްދޭނެ އުސޫލު ދުރާލާ ޢާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލަށް މެންބަރުން ހޮވުމުން ނުވަތަ
ޢައްޔަންކުރުމުން، ކައުންސިލް އެކުލަވާލާނ ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ.
އެފަދައިން މެންބަރުން ޢައްޔަން ކުރުމުގެ ނުވަތަ ހޮވުމުގެ މަސައްކަތް،
މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު
ހަމަވުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ.
މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް 33. މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި
ޑެންޓަލް ކައުންސިލް ގެ
ބާރުތައް ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ އެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
14

(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ޑެންޓަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމަށްޓަކައި ރަޖިސްޓަރީ
ކުރުމާއި ލައިސަންސް ދިނުމުގެ ޝަރުޠުތައް ކަނޑައެޅުން؛
(ށ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއް ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ
ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް އެދޭ ފަރާތްތަކުގެ
ތަޢުލ މ ފާސް ޤަބޫލުކުރުމުގެ މިންގަ ނޑުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ނ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއް ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ
ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ހުއްދަ އެކި ފަރާތްތަކަށް
ދިނުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ ދާއިރާގެ ތަޢުލ މ
މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް
ކައުންސިލުން ޤަބޫލުކުރާ ތަޢުލ މ މަރުކަޒުތަކާއި ތަމްރ ނުދޭ
މަރުކަޒުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ ދާއިރާގެ ތަޢުލ މ
މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް
ކައުންސިލުން ޤަބޫލުކުރާ ތަޢުލ މ މަރުކަޒުތަކާއި ތަމްރ ނުދޭ
މަރުކަޒުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެ ތަންތަނުގައި ތަމްރ ނުދިނުމުގެ
މަސައްކަތްކުރާ ފަންނުވެރިންގެ ޝަރުޠުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެ
ތަންތަނުން ހިންގާ ކޯސްތައް އެކްރެޑިޓްކުރުން؛
(ބ) މެޑިކަލް އަދި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި،
އެމ ހުންގެ ރަޖިސްޓަރ ބާޠިލުކުރުން؛
(ޅ) މެޑިކަލް އަދި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނަށް ލައިސަންސް
ދޫކުރުމާއި، ލައިސަންސް އައުކޮށްދިނުމާއި، ބާޠިލުކުރުން؛
(ކ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާއި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން އެމ ހުންގެ
15

މަސައްކަތްކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި، ހިފަހައްޓަންޖެހޭ
ސުލޫކ މިންގަ ނޑުތަކާއި ހަމަތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(އ) މެޑިކަލް އަދި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު
ބެލުމުގެ މިންގަ ނޑުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެމ ހުންގެ މަސައްކަތުގެ
ފެންވަރު މަތިކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަލައި، ދިރާސާކޮށް،
އެކަންކަން ތަންފ ޛުކުރުމާއި، ގަވާއިދުން އެމ ހުންގެ މަސައްކަތުގެ
ފެންވަރު ބަލަމުންދިޔުން؛
(ވ) މެޑިކަލް އަދި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުން އެމ ހުންގެ ވަޒ ފާ އަދާކުރާ
ކުރުމުގައި، ކަ ނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ސުލޫކ މިންގަ ނޑުތަކާ
ޚިލާފަށް ކުރާ ކަންކަމުގެ ސަބަބުން ދިމާވާ މައްސަލަތައް ބަލައި،
އެފަރާތްތަކާމެދު އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުން؛
(މ) ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި، ލައިސަންސް ދޫކުރުމާއި، ލައިސަންސް
ދޫކުރުމުގެ ކުރިން ހަދަންޖެހޭ އިމްތިޙާންތަކަށާއި، އެނޫންވެސް
ކައުންސިލުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ނަގާނެ ފ
ކަ ނޑައެޅުން؛
(ފ) ކައުންސިލްގެ މަޤްޞަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނާއި މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ތަޢާރުޟުނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތިން،
ކޮމިޓ ތަކާއި ބޯޑުތައް އުފެއްދުން؛
(ދ) މެޑިކަލް އަދި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ މަސައްކަތުގެ ޤާބިލުކަން
އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި އައު އުސޫލުތައް ތަޢާރުފުކުރުމާއި،
އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އިޞްލާޙުކުރުމަށްޓަކައި އުސޫލުތައް
ތަޢާރުފުކުރުމާއި، މެޑިކަލް އަދި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާ
ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަމަލުކުރެވޭ އުސޫލުތަކަކ ބައިނަލްއަޤްވާމ
16

ބެސްޓް ޕްރެކްޓިސްގެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތް އުސޫލުތަކެއްކަން
ކަށަވަރުކުރުން؛
(ތ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި
ހިންގުން؛
(ލ) މި ޤާނޫނުން ނުވަތަ އެހެންވެސް ޤާނޫނަކުން ކައުންސިލުން ކުރުމަށް
ކަ ނޑައަޅާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުން.
މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް 34. (ހ) މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސި ލުން، އެ ކައުންސިލްގެ
ޑެންޓަލް ކައުންސިލް ގެ
މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ކައުންސިލްގެ ރައ ސްކަމަށް އަދި ނައިބު
ރައ ސާއި ނައިބު ރައ ސް
ރައ ސްކަމަށް މ ހަކު އިންތިޚާބުކުރަންވާނެއެވެ.
އިންތިޚާބުކުރުން
(ށ) މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގެ ރައ ސާއި ނައިބު
ރައ ސް ވާންވާނ މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ ތެރެއިން ނުވަތަ
ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ ތެރެއިން ކައުންސިލަށް ޢައްޔަންކުރާ
މެންބަރަކަށެވެ.
(ނ) މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގެ ރައ ސް ނުވަތަ
ނައިބު ރައ ސްގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މ ހަކ ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އުފެދޭ، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ
އެހެން ކައުންސިލެއް ނުވަތަ ބޯޑެއްގެ މެންބަރެއް ނުވަތަ އިސް
މުވައްޒަފެއް ކަމުގައި ވެގެންނުވާނެއެވެ.
ހަވަނަ ބާބު
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް
17

މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް 35. (ހ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރ ޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް)
މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
"މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް" ގެ
ނަމުގައި ކައުންސިލެއް ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ހިނގަމުންއައި މޯލްޑިވްސް
ނަރސިންގ ކައުންސިލްގައި ބޭނުންކުރަމުން ގެންދިޔަ އެންމެހައި
މުދަލާއި ވަސ ލަތްތަކާއި، ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުން އެ ކައުންސިލަށް
އެކަށައަޅައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލ ހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ފައިސާއާއި،
ޤާނޫނ ގޮތުންނާއި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެ ކައުންސިލުން
އުފުލަންޖެހޭ އެންމެހައި ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޤާނޫނ
ގޮތުންނާއި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެ ކައުންސިލަށް ލިބިދޭ
ޙައްޤުތަކާއި މަންފާތައް ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް އުފެދުމާއެކު،
އެ ކައުންސިލަށް ބަދަލުވ އެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް
މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް އުފެދި، އެ ކައުންސިލުން މި ޤާނޫނުގެ 98
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)2(ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ
ގަވާއިދުތައް ހަދައި ޢަމަލުކުރަން ފަށަންދެން ކައުންސިލްގެ އެންމެހައި
ކަންކަން ހިންގާނ އެ ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިންނެވެ.
އެހެންނަމަވެސް، އެފަދައިން ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ އުސޫލުތައް
ވާންވާނ ، ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރެވިފައިވާ އުސޫލުތަކެއް ކަމުގައެވެ.
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް 36. (ހ) މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް
މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް
18

އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް އެކުލެވިގެންވަނ ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދާއިރާތަކުން ޢައްޔަންކުރާ
9 (ނުވައެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
(1) ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ ރަޖިސްޓަ ރޑް ނަރުހުންގެ
ތެރެއިން، ޢައްޔަންކުރާ 3 (ތިނެއް) ނަރުހުން؛
(2) ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ ރަޖިސްޓަ ރޑް މިޑްވައިފުންގެ
ތެރެއިން، ޢައްޔަންކުރާ މިޑްވައިފެއް؛
(3) މިނިސްޓަރު ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތެއް؛
(4) ނަރުހެއް ނުވަތަ މިޑްވައިފެއް ކަމުގައިނުވާ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ
ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއެއް؛
(5) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން ތަމްރ ނުކުރާ
މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުން
ތަމްރ ނުކުރާ މަރުކަޒެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ، ޞިއްޙ
ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން ތަމްރ ނުކުރާތާ
މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ
ނަރުހެއް ނުވަތަ މިޑްވައިފެއް؛
(6) ޤާނޫނ ވަކ ލެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާތާ
މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ
ޤާނޫނ ވަކ ލެއް؛
(7) ޞިއްޙ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މަދަނ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ
މެންބަރެއް.
(ށ) މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި:
(1) "ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ ރަޖިސްޓަ ރޑް ނަރުހުން"
ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު
19

ރަޖިސްޓަ ރޑް ނަރުހުންގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ
ނަރުހުންނާއި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ
ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަލަށް ރަޖިސްޓަރ ވާ ރަޖިސްޓަ ރޑް
ނަރުހުން ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ.
(2) "ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ މިޑްވައިފުން" ކަމަށް
ބުނެފައި އެވަނ ، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން
ރަޖިސްޓަ ރޑް ނަރސް މިޑްވައިފުންގެ ގޮތުގައި
ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ މ ހުންނާއި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަލަށް ރަޖިސްޓަރ ވާ
ރަޖިސްޓަ ރޑް ނަރސް މިޑްވައިފުންނާއި މިޑްވައިފުން ހިމެނޭ
ގޮތުންނެވެ.
މެންބަރުކަމުގެ ޝަރުޠު 37. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގެ
ދަށުން ނަރސިންގ އަދި މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލަށް ޢައްޔަން ކުރާ 3
(ތިނެއް) މެންބަރުންގެ ތެރެއިން 1 (އެކެއް) މެންބަރު ވާންވާނ ،
މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މަސައްކަތު ތަޖުރިބާ އަތޮޅު
ތެރޭގައި ލިބިފައިވާ މ ހަކު ކަމުގައެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރުގެ
ދަށުން މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލަށް
މިނިސްޓަރު ޢައްޔަންކުރާ މެންބަރު ވާންވާނ ، ރަޖިސްޓަ ރޑް
ނަރުހެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި 5
(ފަހެއް) އަހަރުދުވަހު މަސައްކަތްކޮށްފައިވާ، ފާހަގަކޮށްލެވޭ ތަޖުރިބާ
ލިބިފައިވާ މ ހެއް ކަމުގައެވެ.
20

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތައް
ފުރިހަމަވުމުގެ އިތުރުން، މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ
ކައުންސިލަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ ކޮންމެ މެންބަރެއްގެ ކިބައިގައި، މި
ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢާންމު ސިފަތައް
ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް 38. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރު އަދި
މިޑްވައިފަރ ކައުންސި ލަ ށް
(2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މެންބަރުން ޢައްޔަންކުރު
މެންބަރުން ހޮވު ން
މާބެހޭ އެންމެހައި އިދާރ ކަންކަން ކުރާނ މިނިސްޓްރ ންނެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރު އަދި
(2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ މަޤާމުތަކަށް ޢައްޔަން ކުރާނ ،
މިނިސްޓްރ ން ޢާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުމުން، އެކަމަށް ކުރިމަތިލާ
މ ހުންގެ ތެރެއިން، އެންމެ ގިނަ ޢަދަދެއްގެ މާކްސް ލިބޭ މ ހުންނެވެ.
(ނ) މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުން
ފެށިގެން (7) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައިވާ
ދާއިރާތަކަށް މެންބަރުން ހޮވާނ ، މިނިސްޓްރ ން ޢާންމުކޮށް
އިޢުލާންކުރުމުން، އެ ދާއިރާތަކުން ކުރިމަތިލާ މ ހުންގެ ތެރެއިން، މި
މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ ންނެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މަޤާމުތަކަށް މެންބަރުން ހޮވުމަށްޓަކައި
އަންނަނިވި މެންބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ އެއް
މިނިސްޓްރ ން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(1) މިނިސްޓްރ ން ކަ ނޑައަޅާ 1)އެކެއް(މެންބަރު ؛
(2) ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަ ނޑައަޅާ 1)އެކެއް(
21

މެންބަރު؛
(3) މަދަނ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ 1)އެކެއް(މެންބަރު.
(ބ) މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން)7(
ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައިވާ މަޤާމުތަކަށް
ކުރިމަތިލާ މ ހުން އެ މަޤާމުތަކަށް މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހޮވުމުގައި ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ ން
މާކްސްދޭނެ އުސޫލު ދުރާލާ ޢާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލަށް ކަ ނޑައެޅޭ މެންބަރުން
ޢައްޔަންކުރާނ ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ. އެފަދައިން މެންބަރުން
ހޮވުމުގެ މަސައްކަތް، މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަކޮށް
ނިންމަންވާނެއެވެ.
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް 39. މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި
މިޑްވައިފަރ ކައުންސި ލް ގެ
ބާރުތައް ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ އެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނަރުހެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި
މަސައްކަތްކުރުމަށްޓަކައި ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި ލައިސަންސް ދިނުމުގެ
ޝަރުޠުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ށ) ނަރުހެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި
މަސައްކަތްކުރުމަށް އެދޭ ފަރާތްތަކުގެ ތަޢުލ މ ފާސް ޤަބޫލުކުރާނެ
މިންގަ ނޑުތައް ކަ ނޑައެޅުން ؛
(ނ) ނަރުހެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހި ރާއްޖޭގައި
މަސައްކަތްކުރުމުގެ ހުއްދަ އެކި ފަރާތްތަކަށް ދިނުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި
22

ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން ތަމްރ ނުކުރާ
މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ
ކައުންސިލުން ޤަބޫލުކުރާ ތަޢުލ މ މަރުކަޒުތަކާއި ތަމްރ ނުދޭ
މަރުކަޒުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ ދާއިރާގެ ތަޢުލ މ
މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ
ކައުންސިލުން ޤަބޫލުކުރާ ތަޢުލ މ މަރުކަޒުތަކާއި ތަމްރ ނުދޭ
މަރުކަޒުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި ، އެ ތަންތަނުގައި ތަމްރ ނުދިނުމުގެ
މަސައްކަތްކުރާ ފަންނުވެރިންގެ ޝަރުޠުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެ
ތަންތަނުން ހިންގާ ކޯސްތައް އެކްރެޑިޓްކުރުން؛
(ބ) ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުން ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި އެމ ހުންގެ
ރަޖިސްޓަރ ބާޠިލުކުރުން ؛
(ޅ) ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުންނަށް ލައިސަންސް ދޫކުރުމާއި، ލައިސަންސް
އައުކޮށްދިނުމާއި، ބާޠިލުކުރުން؛
(ކ) ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުން އެމ ހުންގެ މަސައްކަތްކުރުމުގައި
ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި، ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ސުލޫކ
މިންގަ ނޑުތަކާއި ހަމަތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(އ) ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ބެލުމުގެ
މިންގަ ނޑުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެމ ހުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު
މަތިކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަލައި، ދިރާސާކޮށް،
އެކަންކަން ތަންފ ޛުކުރުމާއި، ގަވާއިދުން އެމ ހުންގެ މަސައްކަތުގެ
ފެންވަރު ބަލަމުންދިޔުން؛
(ވ) ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުން އެމ ހުންގެ ވަޒ ފާ އަދާކުރާ ކުރުމުގައި،
23

ކަ ނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ސުލޫކ މިންގަ ނޑުތަކާ ޚިލާފަށް ކުރާ
ކަންކަމުގެ ސަބަބުން ދިމާވާ މައްސަލަތައް ބަލައި، އެފަރާތްތަކާމެދު
އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުން؛
(މ) ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި، ލައިސަންސް ދޫކުރުމާއި، ލައިސަންސް
ދޫކުރުމުގެ ކުރިން ހަދަންޖެހޭ އިމްތިޙާންތަކަށާއި، އެނޫންވެސް
ކައުންސިލުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ނަގާނެ ފ
ކަ ނޑައެޅުން؛
(ފ) ކައުންސިލްގެ މަޤްޞަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނާ
ތަޢާރުޟުނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތިން ކޮމިޓ ތަކާއި ބޯޑުތައް އުފެއްދުން؛
(ދ) ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުންގެ މަސައްކަތުގެ ޤާބިލުކަން
އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި އައު އުސޫލުތައް ތަޢާރުފުކުރުމާއި،
އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އިޞްލާޙުކުރުމަށްޓަކައި އުސޫލުތައް
ތަޢާރުފުކުރުމާއި ، ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުންނާ ގުޅޭގޮތުން
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަމަލުކުރެވޭ އުސޫލުތަކަކ ބައިނަލްއަޤްވާމ ބެސްޓް
ޕްރެކްޓިސްގެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތް އުސޫލުތަކެއްކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
(ތ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި
ހިންގުން؛
(ލ) މި ޤާނޫނުން ނުވަތަ އެހެންވެސް ޤާނޫނަކުން ކައުންސިލާ ޙަވާލުކުރާ
އެހެނިހެން މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުން.
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް 40. (ހ) މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލުން، އެ
މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް ގެ
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ކައުންސިލްގެ ރައ ސްކަމަށް އަދި
ރައ ސާއި ނައިބު ރައ ސް
ނައިބު ރައ ސްކަމަށް މ ހަކު އިންތިޚާބުކުރަންވާނެއެވެ.
އިންތިޚާބު ކުރުން
24

(ށ) މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލްގެ ރައ ސާއި
ނައިބު ރައ ސް ވާންވާނ ނަރުހުންގެ ތެރެއިން ނުވަތަ މިޑްވައިފުންގެ
ތެރެއިން ކައުންސިލަށް ޢައްޔަންކުރާ މެންބަރަކަށެވެ.
(ނ) މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލްގެ ރައ ސް
ނުވަތަ ނައިބު ރައ ސްގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މ ހަކ މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އުފެދޭ، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ
ފަންނުގެ އެހެން ކައުންސިލެއް ނުވަތަ ބޯޑެއްގެ މެންބަރެއް ނުވަތަ
އިސް މުވައްޒަފެއް ކަމުގައި ވެގެންނުވާނެއެވެ.
ހަތްވަނަ ބާބު
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލް
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް 41. (ހ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރ ޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް)
ކައުންސިލް
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
"މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލް" ގެ ނަމުގައި
ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކައުންސިލެއް އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ހިނގަމުންއައި މޯލްޑިވްސް
ބޯޑް އޮފް ހެލްތް ސައިންސަސްގައި ބޭނުންކުރަމުން ގެންދިޔަ
އެންމެހައި މުދަލާއި ވަސ ލަތްތަކާއި، ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުން އެ ބޯޑަށް
އެކަށައަޅައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލ ހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ފައިސާއާއި،
ޤާނޫނ ގޮތުންނާއި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެ ބޯޑުން އުފުލަންޖެހޭ
އެންމެހައި ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޤާނޫނ ގޮތުންނާއި
އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެ ބޯޑަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތަކާއި މަންފާތައް،
25

މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް
ކައުންސިލް އުފެދުމާއެކު، އެ ކައުންސިލަށް ބަދަލުވ އެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް
ކައުންސިލް އުފެދި، އެ ކައުންސިލުން މި ޤާނޫނުގެ 98 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި
ޢަމަލުކުރަން ފަށަންދެން އެ ކައުންސިލްގެ އެންމެހައި ކަންކަން
ހިންގާނ އެ ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިންނެވެ.
އެހެންނަމަވެސް، އެފަދައިން ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ އުސޫލުތައް
ވާންވާނ ، ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރެވިފައިވާ އުސޫލުތަކެއް ކަމުގައެވެ.
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް 42. މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލް އެކުލެވިގެންވަނ ތިރ ގައި
ކައުންސިލް އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދާއިރާތަކުން ޢައްޔަންކުރާ 11 (އެގާރަ) މެންބަރުންގެ
މައްޗަށެވެ.
(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ގޮތުގައި
މަސައްކަތްކުރާ މ ހުންގެ ތެރެއިން، ޢައްޔަންކުރާ 6 (ހައެއް) މ ހުން؛
(ށ) މިނިސްޓަރު ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތެއް؛
(ނ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން ތަމްރ ނުކުރާ
މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން ތަމްރ ނުކުރާ
މަރުކަޒެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ
މަސައްކަތްތެރިން ތަމްރ ނުކުރާތާ މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ
ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ މ ހެއް؛
(ރ) ޤާނޫނ ވަކ ލެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާތާ
މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ޤާނޫނ
26

ވަކ ލެއް؛
(ބ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއް ކަމުގައިނުވާ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ
ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއެއް؛
(ޅ) ޞިއްޙ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މަދަނ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ މެންބަރެއް.
މެންބަރުކަމުގެ ޝަރުޠު 43. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލަށް
މިނިސްޓަރު ޢައްޔަންކުރާ މެންބަރު ވާންވާނ ، އެލައިޑް ހެލްތް
ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ ނުވަތަ
ކޮށްފައިވާ، ފާހަގަކޮށްލެވޭ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ، ސިޔާސ މަޤާމެއްގައި
ނެތް މ ހެއް ކަމުގައެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވުމުގެ
އިތުރުން، މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ
ކޮންމެ މެންބަރެއްގެ ކިބައިގައި، މި ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢާންމު ސިފަ ތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް 44. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 6
ކައުންސިލަށް މެންބަރުން
(ހައެއް) މެންބަރުން ޢައްޔަންކުރުމާބެހޭ އެންމެހައި އިދާރ ކަންކަން
ހޮވުން
ކުރާނ މިނިސްޓްރ ންނެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 6 (ހައެއް) މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި
ހިމެނޭނ މި ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ގިންތިތަކެއްގެ ބައެއްކަން މިނިސްޓްރ ން ދުރާލާ ޢާންމުކުރަންވާނެއެވެ.
މިނިސްޓްރ ން އެފަދައިން ކަ ނޑައެޅުމުގައި މި ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ
27

މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފާތު ގިންތިތަކުގެ މެންބަރުން
ވ ހާވެސް ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި ކައުންސިލްގައި ތަމްސ ލުވާނެ
ގޮތެއްގެމަތިން ގިންތި ކަ ނޑައެޅުމަށް މިނިސްޓްރ ން
އިސްކަންދޭންވާނެއެވެ.
(ނ) މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން ފެށިގެން (ޅ) ގެ
ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައިވާ ދާއިރާތަކަށް މެންބަރުން ހޮވާނ ،
މިނިސްޓްރ ން ޢާންމުކޮށް އިޢުލާ ންކުރުމުން، އެ ދާއިރާތަކުން ކުރިމަތިލާ
މ ހުންގެ ތެރެއިން، މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ ންނެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މަޤާމުތަކަށް މެންބަރުން ހޮވުމަށްޓަކައި
އަންނަނިވި މެންބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ އެއް
މިނިސްޓަރު އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(1) މިނިސްޓްރ ން ކަ ނޑައަޅާ 1)އެކެއް(މެންބަރު ؛
(2) ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަ ނޑައަޅާ 1)އެކެއް(
މެންބަރު؛
(3) މަދަނ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ 1)އެކެއް(މެންބަރު.
(ބ) މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން ފެށިގެން (ޅ) ގެ
ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައިވާ މަޤާމުތަކަށް ކުރިމަތިލާ މ ހުން އެ
މަޤާމުތަކަށް މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން
ހޮވުމުގައި ސިލެކްޝަން ކޮމިޓ ން މާކްސްދޭނެ އުސޫލު ދުރާލާ
ޢާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލަށް ކަ ނޑައެޅޭ މެންބަރުން
ޢައްޔަންކުރާނ ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ.
28

އެލައިޑް ހެލްތް 45. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ ގޮތުގައި
ޕްރޮފެޝަނަލުން
މަސައްކަތްކުރެވޭނ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ
ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލްގައި
ރަޖިސްޓަރ ކޮށް، އެ ކައުންސިލުން ދޫކުރާ ލައިސަން ސެއްގެ ދަށުން، އެ
ލައިސަންސްގައިވާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ށ) މި ބާބުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ތެރޭގައި
ހިމެނޭނ އަންނަނިވި ގިންތ ގެ ޕްރޮފެޝަނަލުންނެވެ.
(1) ބިހޭވިއަރަލް ސައިންސްގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން؛
(2) ކްލިނިކަލް އަދި ފިޒިކަލް ތެރަޕިސްޓުން؛
(3) ކޮމިއުނިޓ ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން؛
(4) ކްލިނިކަލް އެންޑް ހެލްތް ޓެކްނޮލޮޖ ގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން؛
(5) މެޑިކަލް ލެބޯރަޓަރ ގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން؛
(6) ޓްރެޑިޝަނަލް، އޯލްޓަނޭޓިވް، އަދި ކޮމްޕްލިމެންޓަރ
މެޑިސިންގެ ޕްރޮފެޝަނަލުން؛
(7) ފާމަސ ޕްރޮފެޝަނަލުން؛
(8) ޑަޔަޓ ޝަނުން އަދި ނިއުޓްރިޝަނިސްޓުން؛
(9) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި އެލައިޑް ހެލްތް
ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ގޮތުގައި ކަ ނޑައަޅާ އިތުރު ފަރާތްތައް.
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް 46. މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
ކައުންސިލް ގެ
ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ އެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
(ހ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމަށްޓަކައި
29

ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި ލައިސަންސް ދިނުމުގެ ޝަރުޠުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ށ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި
މަސައްކަތްކުރުމަށް އެދޭ ފަރާތްތަކުގެ ތަޢުލ މ ފާސް ޤަބޫލުކުރުމުގެ
މިންގަ ނޑުތައް ކަ ނޑައެޅުން ؛
(ނ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހި ރާއްޖޭގައި
މަސައްކަތްކުރުމުގެ ހުއްދަ އެކި ފަރާތްތަކަށް ދިނުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ ދާއިރާގެ ތަޢުލ މ މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލުން ޤަބޫލުކުރާ ތަޢުލ މ
މަރުކަޒުތަކާއި ތަމްރ ނުދޭ މަރުކަޒުތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ ދާއިރާގެ ތަޢުލ މ
މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލުން
ޤަބޫލުކުރާ ތަޢުލ މ މަރުކަޒުތަކާއި ތަމްރ ނުދޭ މަރުކަޒުތައް
ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެ ތަންތަނު ގައި ތަމްރ ނުދިނުމުގެ މަސައްކަތްކުރާ
ފަންނުވެރިންގެ ޝަރުޠުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެ ތަންތަނުން ހިންގާ
ކޯސްތައް އެކްރެޑިޓްކުރުން؛
(ބ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި، އެމ ހުންގެ
ރަޖިސްޓަރ ބާޠިލުކުރުން ؛
(ޅ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންނަށް ލައިސަންސް ދޫކުރުމާއި،
ލައިސަންސް އައުކޮށްދިނުމާއި، ބާޠިލުކުރުން؛
(ކ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން އެމ ހުންގެ މަސައްކަތްކުރުމުގައި
ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި، ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ސުލޫކ
މިންގަ ނޑުތަކާއި ހަމަތައް ކަ ނޑައެޅުން؛
(އ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ބެލުމުގެ
30

މިންގަ ނޑުތައް ކަ ނޑައެޅުމާއި، އެމ ހުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު
މަތިކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަލައި، ދިރާސާކޮށް،
އެކަންކަން ތަންފ ޛުކުރުމާއި، ގަވާއިދުން އެމ ހުންގެ މަސައްކަތުގެ
ފެންވަރު ބަލަމުންދިޔުން؛
(ވ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން އެމ ހުންގެ ވަޒ ފާ އަދާކުރާ
ކުރުމުގައި، ކަ ނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ސުލޫކ މިންގަ ނޑުތަކާ
ޚިލާފަށް ކުރާ ކަންކަމުގެ ސަބަބުން ދިމާވާ މައްސަލަތައް ބަލައި،
އެފަރާތްތަކާމެދު އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުން؛
(މ) ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި، ލައިސަންސް ދޫކުރުމާއި، ލައިސަންސް
ދޫކުރުމުގެ ކުރިން ހަދަންޖެހޭ އިމްތިޙާންތަކަށާއި، އެނޫންވެސް
ކައުންސިލުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ނަގާނެ ފ
ކަ ނޑައެޅުން؛
(ފ) ކައުންސިލްގެ މަޤްޞަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނާއި މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ތަޢާރުޟުނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތިން،
ކޮމިޓ ތަކާއި ބޯޑުތައް އުފެއްދުން؛
(ދ) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ މަސައްކަތުގެ ޤާބިލުކަން
އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި އައު އުސޫލުތައް ތަޢާރުފުކުރުމާއި،
އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އިޞްލާޙުކުރުމަށްޓަކައި އުސޫލުތައް
ތަޢާރުފުކުރުމާއި، އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންނާ ގުޅޭގޮތުން
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަމަލުކުރެވޭ އުސޫލުތަކަކ ބައިނަލްއަޤްވާމ ބެސްޓް
ޕްރެކްޓިސް ގެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތް އުސޫލުތަކެއްކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
(ތ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި
ހިންގުން؛
31

(ލ) މި ޤާނޫނުން ނުވަތަ އެހެންވެސް ޤާނޫނަކުން ކައުންސިލާ ޙަވާލުކުރާ
އެހެނިހެން މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުން.
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް 47. (ހ) މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލުން، އެ ކައު ންސިލްގެ
ކައުންސިލް ގެ ރައ ސާއި ނައިބު
މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ކައުންސިލްގެ ރައ ސްކަމަށް އަދި ނައިބު
ރައ ސް އިންތިޚާބުކުރުން
ރައ ސްކަމަށް މ ހަކު އިންތިޚާބުކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލްގެ ރައ ސާއި ނައިބު ރައ ސް
ވާންވާނ އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ތެރެއިން ކައުންސިލަށް
ޢައްޔަންކުރާ މ ހަކަށެވެ.
(ނ) މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލްގެ ރައ ސް ނުވަތަ ނައިބު
ރައ ސް މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މ ހަކ ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނުވަތަ
އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އުފެދޭ، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގެ އެހެން
ކައުންސިލެއް ނުވަތަ ބޯޑެއްގެ މެންބަރެއް ނުވަތަ އިސް މުވައްޒަފެއް
ކަމުގައި ވެގެންނުވާނެއެވެ.
ކޮމްޕްލިމެންޓަރ ބޭހާގުޅޭ 48. (ހ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު ކޮމްޕްލިމެންޓަރ ބޭހާގުޅޭ
ކަންކަން މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް
ކަންކަން ބަލަހައްޓާނ ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ
ހެލްތް ކައުންސިލުން
ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލުންނެވެ.
ބެލެހެއްޓުން
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ މަޤްޞަދުތައް ހާސި ލުކުރުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ
41 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް
ކައުންސިލް އުފެދޭތާ 180 (ސަތޭކައަށްޑިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
"މޯލްޑިވްސް ބޯޑް އޮފް ކޮމްޕްލިމެންޓަރ މެޑިސިން" ގެ ނަމުގައި މި
32

ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ކައުންސިލުން
ބޯޑެއް އުފައްދަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ މި
މާއްދާއަށް ޢަމަލުކުރެވޭނ ކޮމްޕްލިމެންޓަރ ބޭހުގެ ދާއިރާއާ ގުޅޭގޮތުން
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލ ހުން ޤާނޫނެއް ފާސްކޮށް، އެ ޤާނޫނަކަށް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާ ހަމައަށެވެ. އެފަދަ ޤާނޫނެއް ވުޖޫދަށް އައުމާއެކު،
އެ ދާއިރާގެ ކަންކަން ހިންގާނ އެ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
އަށްވަނަ ބާބު
ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި ލައިސަންސް ދޫކުރުން
ރަޖިސްޓަރ ކުރުން 49. (ހ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ ކޮންމެ މަސައްކަތްތެރިއެއްވެސް، އެ
މަސައްކަތްތެރިއަކު ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓަރ
ކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ
ދަށުން ރަޖިސްޓަރ ވުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާނ ، އެ މަސައްކަތްތެރިއަކު
ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލެއްގެ ރަޖިސްޓްރާރަށެވެ. އަދި ރަޖިސްޓަރ
ކުރުމަށް ހުށަހަޅާއިރު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރާ މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުން ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލެއްގައި
ރަޖިސްޓަރ ކުރުމަށް އެދި ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ
ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން ރަޖިސްޓްރާރ ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން
ބެލުމަށްފަހު، އެ ހުށަހެޅުމެއްގައި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
33

ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާނަމަ، އެފަރާތެއް
ރަޖިސްޓަރ ކޮށްދ ، އެފަރާތެއް ރަޖިސްޓަރ ކުރިކަމުގެ ސެޓްފިކެޓެއް،
އެފަރާތަކަށް ދޫކުރަންވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ކައުންސިލް ތަކުގައި ރަޖިސްޓަރ ކޮށްދޭ ފަރާތްތަކުގެ
މަޢުލޫމާތު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ކައުންސިލަކުން ބަލަހައްޓާ
ރަޖިސްޓަރ ގައި ރަޖިސްޓްރާރ ދަފްތަރުކުރަންވާނެއެވެ.
(ބ) ކައުންސިލެއްގައި ރަޖިސްޓަރ ކުރުމަށް އެދި އެއްވެސް ފަރާތަކުން މި
މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި، މި ޤާނޫނުގައި
ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ މަޢުލޫމާތު
ފުރިހަމަނުވާނަމަ، އެ މަޢުލޫމާތެއް ފުރިހަމަކުރުމަށް އެންގުމުގެ ނުވަތަ
އެ ހުށަހެޅުމެއް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް
ލިބިގެންވެއެވެ.
(ޅ) ކޮންމެ ކައުންސިލަކުންވެސް އެ ކައުންސިލެއްގެ ދާއިރާގައި ހިމެނޭ
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިން ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާބެހޭ
އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ކައުންސިލަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ކަ ނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
(ކ) މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ކަ ނޑައަޅާފައި ނުވާހާހިނދަކު، މި
މާއްދާގެ ދަށުން ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއެއް، އެ
މަސައްކަތްތެރިއަކު ނިސްބަތްވާ ދާއިރާއެއްގެ ކައުންސިލްގައި
ރަޖިސްޓަރ ވުމަކުން، އެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ހުއްދަ
އެމ ހަކަށް ލިބުނ ކަމުގައެއް ނުބެލެވޭނެއެވެ. ރަޖިސްޓަރ
ކުރިނަމަވެސް، އެމ ހަކަށް އެމ ހަކު ނިސްވަތްވާ ފަންނެއްގައި
މަސައްކަތްކުރެވޭނ ، އެކަމަށްޓަކައި ކައުންސިލުން ދޫކުރާ ލައިސަންސް
34

ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.
ރަޖިސްޓަރ ބެލެހެއްޓުން 50. (ހ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ކޮންމެ ފަންނެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާގުޅޭ
މަޢުލޫމާތު، އެ ފަންނެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަކުން ދަފްތަރުކޮށް ލިޔެ
ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން، ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ގޮތުގެމަތިން، ކޮންމެ ކައުންސިލަކުންވެސް އެ ކައުންސި ލަކާގުޅޭ
ރަޖިސްޓަރ އެއް އެކުލަވާލައި ބަ ލަހައްޓަމުން ގެންދަންވާނެއެވެ.
(1) މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސި ލްގެ ފަރާތުން
މެޑިކަލް އަދި ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންގެ ރަޖިސްޓަރ އެއް
ބެލެހެއްޓުން؛
(2) މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލްގެ
ފަރާތުން ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުންގެ ރަޖިސްޓަރ އެއް
ބެލެހެއްޓުން؛
(3) މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލްގެ ފަރާތުން އެލައިޑް
ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ރަޖިސްޓަރ އެއް ބެލެހެއްޓުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަފްތަރު ލިޔެ ބަލަހައްޓާނ
ކޮންމެ ކައުންސިލެއްގެވެސް ރަޖިސްޓްރާރެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަފްތަރުގައި ހިމަނަންޖެހޭ
މަޢުލޫމާތު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލްތަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ދަފްތަރުގައިވާ މަޢުލޫމާތަކ ޢާންމުކޮށް
ފެންނަން ހުންނާނެ މަޢުލޫމާތު ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.
(ރ) ވަކިވަކި ކައުންސިލްތަކުގެ ދާއިރާގެ ސްޕެޝަލިޓ ތައް އަދި/ނުވަތަ ސަބް
ސްޕެޝަލިޓ ތަކާ ގުޅޭގޮތުން ވަކި ރަޖިސްޓަރ އެއް ބެލެހެއްޓުމަކަށް މި
35

މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
ލައިސަންސް ހޯދުން 51. (ހ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ކޮންމެ ފަންނެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ
ފަރާތަކުންވެސް، އެ ފަންނުގެ މަސައްކަތްތެރިއެއްގެ ގޮތުގައި
މަސައްކަތްކުރުމުގެ ކުރިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ
ގޮތުގެމަތިން އެ މަސައްކަތްތެރިއަކު ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަކުން
ލައިސަންސް ހޯދަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް ހޯދުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާނ ،
އެ މަސައްކަތްތެރިއަކު ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލެއްގެ ރަޖިސްޓްރާރަށެވެ.
އަދި ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުން ރަޖިސްޓްރާރަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް
ހޯދުމަށް އެދި އެފަރާތެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލެއްގެ ރަޖިސްޓްރާރަށް
ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން ރަޖިސްޓްރާރ ބަލަންޖެހޭ
ކަންކަން ބެލުމަށްފަހު، އެ ހުށަހެޅުމެއްގައި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާނަމަ،
އެފަރާތަކަށް ލައިސަންސް ދޫކުރަންވާނެއެވެ.
(ރ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލައިސަންސް ދޫކުރެވޭނެ މުއްދަތު، ކޮންމެ
ކައުންސިލަކުންވެސް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާ އިދުގައި
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ލައިސަންސަށް އެދި ހުށަހަޅާނެ ގޮތުގެ
މަޢުލޫމާތާއި، ހުށަހަޅަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުގެ ތަފްޞ ލާއި ، އެފަދަ
36

ހުށަހެޅުން ހުށަހަޅާނެ ފޯމުގެ ނަމޫނާއެއް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ކައުންސިލްތަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގެ ކުރިން 52. މި ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކައުންސިލް ތަކުން ދޫކުރާ ލައިސަންސް
ދެވޭ އިމްތިޙާން
ދޫކުރުމުގެ ޝަރުޠެއްގެ ގޮތުގައި އެ ކައުންސިލެއް ނިސްބަތްވާ ފަންނުގެ
މަސައްކަތްތެރިންނަށް ވަކި އިމްތިޙާނުތަކެއް ދިނުމަށް ކައުންސިލްތަކަށް
ކަ ނޑައެޅިދާނެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެއްވެސް ކައުންސިލަކުން އެފަދަ
އިމްތިޙާނެއް ދޭންވާނ ، އެފަދަ އިމްތިޙާނަކާގުޅޭ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން އެ ކައުންސިލަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަ ނޑައެޅުމަށްފަހު، އެ
ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ލައިސަންސް އައު ކުރުން 53. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސެއްގެ
މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 30 (ތިރ ސް) ދުވަސް ކުރިން އެ ލައިސަންސެއް
އައުކުރުމަށް އެދި ކަމާގުޅޭ ކައުންސިލަކަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް
އައުކުރުމަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން
ރަޖިސްޓްރާރ ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށްފަހު، އެ ހުށަހެޅުމެއްގައި
މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ
ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާނަމަ، އެފަރާތެއްގެ ލަ އިސަންސް
އައުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
(ނ) ލައިސަންސް އައުކުރުމަށް އެދި މި މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ފަރާތެއްގެ
ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން
ފުރިހަމަވާނަމަ، އަދި އެފަރާތަކުން ލައިސަންސް އައުކުރުމަށް
37

ހުށަހަޅާފައިވަނ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ކަމަށްވާނަމަ، އެފަރާތަކަށް އޭރު
ދޫކޮށްފައިއޮތް ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން، އެފަރާތެއްގެ
ލައިސަންސް ރަޖިސްޓްރާރ އައު ކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
(ރ) ލައިސަންސް އައުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނެ ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތާއި،
ހުށަހަޅަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުގެ ތަފްޞ ލާއި، އެފަދަ ހުށަހެޅުން ހުށަހަޅާނެ
ފޯމުގެ ނަމޫނާއެއް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލްތަކުން ހަދާ
ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ފ 54. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކައުންސިލް ތަކުން ދޫކުރާ ލައިސަންސްތައް
ދޫކުރުމަށާއި އައުކޮށްދިނުމަށް، އެ ކައުންސިލްތަކުން ހަދާ ގަވާއިދެއްގެ ދަށުން
ކަ ނޑައެޅޭ ވަކި ފ އެއް ނެގިދާނެއެވެ. އެފަދައިން ފ އެއް ނަގާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކައުންސިލުން ނަގާނެ ފ ގެ ތާވަލެއް ހިމަނަންވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ދޫނުކުރެވޭނެ 55. (ހ) ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުންކުރެ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެއްޖެ
ޙާލަތްތައް
ހިނދެއްގައި އެއްވެސް ކައުންސިލަކުން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް
ލައިސަންސް ދޫކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސެއް
އައުކޮށްދ ގެންވެސް ނުވާނެއެވެ.
(1) ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާފައިވާ ޝަރުޠެއް މ ހެއްގެ ކިބައިގައި
ފުރިހަމަނުވުން؛
(2) ރަޖިސްޓަރ ކުރުމުގައި ނުވަތަ ލައިސަންސް ހޯދުމުގައި
ޞައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތެއް ހުށަހެޅިކަން ކައުންސިލަށް
38

ފާހަގަވުން؛
(3) ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް
ލައިސަންސަށް އެދި ހުށަހެޅުމާއި ލައިސަންސް އައުކުރަން
ހުށަހެޅުން؛
(4) ލައިސަންސަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތް ނުވަތަ ލައިސަންސް
އައުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތް މި ޤާނޫނާ ނުވަތަ މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފުވުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުގެ އިތުރުން
ލައިސަންސް ދޫނުކުރެވޭނެ ޙާލަތްތަކާއި، އައުކޮށްނުދެވޭނެ ޙާލަތްތައް މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލްތަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަ ނޑައެޅުމަކަށް
މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމާއި 56. (ހ) ކައުންސިލުން ދޫކުރާ ލައިސަންސަކ ޞައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތެއް
ބާޠިލުކުރުން
ހުށަހަޅައިގެން ހޯދާފައިވާ ލައިސަންސެއްކަމަށް ކައުންސިލަށް
ފާހަގަކުރެވިއްޖެނަމަ އެ ލައިސަންސެއް އެ ކައުންސިލެއްގެ
ރަޖިސްޓްރާރ ބާޠިލުކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއެއްގެ ކިބައިގައި އެ
ދާއިރާއަކާ ގުޅުންހުރި ކައުންސިލަކުން ކަ ނޑައަޅާފައިވާ
މަސައްކަތްކުރުމުގެ ހުނަރާއި ޤާބިލުކަން ނެތްކަމަށް ކައުންސިލަކުން
ކަ ނޑައަޅައިފި ކަމުގައިވާނަމަ، އެފަރާތެއްގެ ލައިސަންސް ވަކި
މުއްދަތަކަށް ހިފެހެއްޓުމާއި ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ
ކައުންސިލަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުގެ
39

އިތުރުން ވަކި މުއްދަތަކަށް ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓޭނެ ޙާލަތްތަކާއި
ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރެވޭނެ ޙާލަތްތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ކައުންސިލްތަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަ ނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
ފ ނެގުން 57. ކައުންސިލްތަކުން ކުރާ އަންނަނިވި މަސައްކަތްތަކަށް އެ ކައުންސިލްތަކަށް ވަކި
ފ އެއް ނެގިދާނެއެވެ. އެފަދައިން ފ އެއް ނަގާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ
ގަވާއިދުގައި ކައުންސިލުން ނަގާނެ ފ ގެ ތާވަލެއް ހިމަނަންވާނެއެ ވެ.
(ހ) ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓަރ ކޮށްދިނުމަށް؛
(ށ) ލައިސަންސް ދޫކުރުމާއި ލައިސަންސް އައުކޮށްދިނުމަށް؛
(ނ) ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގެ ކުރިން ހަދަންޖެހޭ އިމްތިޙާނަށް؛
(ރ) އެނޫންވެސް ކައުންސިލުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކަށް.
ރަޖިސްޓަރ ކުރުމާއި 58. (ހ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރ ޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް)
ލައިސަންސް ހޯދުމާގުޅޭ
މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ކޮންމެ ފަންނ
އިންތިޤާލ އުސޫލު
މަސައްކަތްތެރިއަކުވެސް އެ މަސައްކަތްތެރިއަކު ނިސްބަތްވާ
ދާއިރާއެއްގެ ކައުންސިލް ގައި ރަޖިސްޓަރ ވެ ލައިސަންސް
ހޯދަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކަމާބެހޭ ކައުންސި ލްތަކުގައި
ރަޖިސްޓަރ ވެފައިވާ އަދި/ނުވަތަ އެ ކައުންސިލްތަކުން ލައިސަންސް
ހޯދާފައިވާ ފަރާތްތައްވެސް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެފަރާތެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލްގައި މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރ ވުމަށްޓަކައި، އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ދޫކުރާ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
40

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ
މަސައްކަތްތެރިން ކައުންސިލްތަކުގައި ރަޖިސްޓަރ ވުމަށްޓަކައި
ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުމުގެ އިންތިޒާމު ކައުންސި ލްތަކުން
ހަމަޖައްސަންވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިންގެ ތެރެއިން މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ޝަރުޠު ހަމަވާ ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރަންޖެހޭ ލައިސަންސް،
ލައިސަންސަށް އެދި ހުށަހަޅާތާ ގިނަވެގެން 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި އެ ކައުންސިލަކުން ދޫކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ.
ނުވަވަނަ ބާބު
ކައުންސި ލް ތަކާގުޅޭ ޢާންމު މާއްދާތައް
އެއްވަނަ ބައި: ކައުންސިލް ގެ ބައްދަލުވުންތަކާއި ކައުންސި ލް ތަކުން މައްސަލަ ބެލުން
ކައުންސިލް ގެ ބައްދަލުވުންތައް 59. (ހ) ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުމެއް ބޭއްވޭނ ، ކައުންސިލްގެ ދެބައިކުޅަ
އެއްބައި މެންބަރުން ހާޒިރުވުމުންނެވެ.
(ށ) ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނ ކައުންސިލްގެ
ރައ ސެވެ. ކައުންސިލްގެ ރައ ސަށް ހާޒިރުވެވެން ނެތް ޙާލަތެއްގައި
ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނ ކައުންސިލް ގެ ނައިބު
41

ރައ ސެވެ. ނައިބު ރައ ސަށްވެސް ހާޒިރުވެވެން ނެތްނަމަ، ހާޒިރުވި
މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ ބައްދަލުވުމުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަން
އިންތިޚާބުކުރާ މެންބަރެކެވެ.
(ނ) މަދުވެގެން މަހަކު 1 (އެކެއް) ފަހަރު ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުމެއް
ބާއްވަންވާނެއެވެ.
(ރ) ކައުންސިލްގެ ދެބައިކުޅަ އެއްބައި މެންބަރުންނަށްވުރެ މަދުނޫން
ޢަދަދެއްގެ މެންބަރުން ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުމެއް ބޭއްވުމަށް
ބޭނުންވާނަމަ އެކަން ސަބަބު ބަޔާންކޮށް ކައުންސިލް ގެ ރައ ސަށް
ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. އަދި ކައުންސިލްގެ ރައ ސަށް އެ ނޯޓިސް ލިބޭތާ 5
(ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ނޯޓިހުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން
ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުމެއް ކައުންސިލްގެ ރައ ސް ބާއްވަންވާނެއެވެ.
(ބ) ކައުންސިލުން އަވަސް ގޮތަކަށް މައްސަލައެއް ނިންމައިދިނުމަށް އެދި
ކައުންސިލްގެ ރައ ސަށް ލިޔުމަކުން ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު
ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން ރަޖިސްޓްރާރ ހުށަހެޅުމެއް
ހުށަހަޅައިފިނަމަ އެ ހުށަހެޅުން ކައުންސިލްގެ ރައ ސަށް ލިބޭތާ 5
(ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވައި،
ރަޖިސްޓްރާރ ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައާމެދު ގޮތެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
(ޅ) ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ޔައުމިއްޔާ، ކައުންސިލްގެ
ރަޖިސްޓްރާރ ލިޔެ ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލް ގެ ނިންމުންތައް 60. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ކަ ނޑައަޅާފައި ނުވާހާހިނދަކު،
ކައުންސިލުން ކަމެއް ނިންމ ކަމަށް ބެލޭނ ، ކައުންސިލް ގެ ޖުމްލަ
މެންބަރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން އެކަމެއް ފާސްވުމުންނެވެ.
42

(ށ) ކައުންސިލުން ނިންމާ ނިންމުމެއްގައި، ކައުންސިލްގެ ރައ ސް ނުވަތަ
ރަޖިސްޓްރާރ ސޮއިކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ. ކައުންސިލްގެ ރައ ސް
ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރާރ ލިޔުމުން ދ ފައިވާ ހުއްދައެއް ނެތި،
ކައުންސިލްގެ އެއްވެސް ލިޔުމެއްގައި ކައުންސިލްގެ ސިއްކަ
ޖަހައިގެންނުވާނެއެވެ.
ޝަކުވާ ހުށަހެޅުން 61. (ހ) ކޮންމެ މ ހަކަށްވެސް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކައުންސިލަކަށް، އެ
ކައުންސިލްގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއާގުޅޭ ކަމެއްގައި ނުވަތަ އެ
ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞް ހިނގާ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ
މަސައްކަތްތެރިއަކާ ގުޅޭގޮތުން ޝަކުވާ ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
(ށ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާއި، ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާއި،
ނަރުހުންނާއި، މިޑްވައިފުންނާއި އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުން
އެމ ހުންގެ މަސައްކަތްކުރުމުގައި ދިމާވާ އެކިއެކި ކަންކަމާ ގުޅިގެން،
މިނިވަންކަމާއެކު އެމ ހުންގެ ޝަކުވާތައް ހުށަހެޅޭނެ ނިޒާމެއް އެމ ހުން
ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލް ތަކުން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ. އަދި އެމ ހުންގެ
ޝަކުވާތައް އަޑުއަހައި، ބަލައިގަނެ، އެ ޝަކުވާތަކާމެދު ޢަމަލުކުރާނެ
އުސޫލުތައްވެސް ކައުންސި ލްތަކުން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލް ތަކުން މައްސަލަ 62. (ހ) ކޮންމެ ކައުންސިލަކަށްވެސް އެ ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅޭ ޝަކުވާތައް
ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތް
ބަލައި، ކަމާގުޅޭގޮތުން ތަޙްޤ ޤު ހިންގައި ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ
ފަރާތްތަކާ ސުވާލުކުރުމާއި، އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމުގެ ބާރު
ލިބިގެންވެއެވެ.
(ށ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއަކާ ގުޅޭގޮތުން އެ
43

މަސައްކަތްތެރިއަކު ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަށް ވަކި ފަރާތަކުން
މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާފައިނުވި ކަމުގައިވިޔަސް، ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ
ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއެއްގެ ސުލޫކާ ބެހޭގޮތުން ސުވާލު އުފެދޭފަދަ
ސަބަބުތަކެއް ހުރިކަމަށް ކަމާގުޅޭ ކައުންސިލަކަށް އެކަށ ގެންވާ
ސަބަބުތަކާއެކު ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެފަރާތެއްގެ މައްސަލަ
ތަޙްޤ ޤުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ ކައުންސިލަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ކައުންސިލް ތަކަށް މައްސަލަ 63. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހާހިނދަކު،
ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތު
ކައުންސިލެއްގެ ދާއިރާގައި ހިމެނޭ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއަކާ
ގުޅޭގޮތުން އެ ކައުންސިލަކަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅޭނ ، އެކަމެއް
ހިނގި ތާރ ޚުން ފެށިގެން މ ލާދ ގޮތުން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަސް
ފާއިތުވެފައި ނުވާނަމައެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ކައުންސިލަކަށް ހުށަހެޅޭ
މައްސަލައަކ ، އެ މައްސަލައިގެ ބާވަތަށާއި، މައްސަލައިގެ ކުޑަ ބޮޑު
މިނަށް ބަލާއިރު ކޮންމެހެން ބަލަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމަށް އެ
ކައުންސިލެއްގެ ތިންބައިކުޅަ ދެބައިގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ފާސްވެއްޖެނަމަ،
އެ މައްސަލައެއް އެ ކައުންސިލަކުން ބެލުމަކަށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް
ނާޅައެވެ.
ކައުންސިލް ތަކަށް ހުށަހެޅޭ 64. ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބަލާނ މުޅި ކައުންސިލުން ނުވަތަ އެ
މައްސަލަތަކާމެދު ޢަމަލުކުރާނެ
މައްސަލައެއް ބެލުމަށްޓަކައި ކައުންސިލުން އެކުލަވާލާ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަކުންނެވެ.
ގޮތް
ކައުންސިލްތަކަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރަ ންވާނ އަންނަނިވި
އުސޫލުންނެވެ.
44

(ހ) ކައުންސިލަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުން، އެ މައްސަލައެއް ބަލާނ
މުޅި ކައުންސިލުން ތޯ ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލުން އެކުލަވާލާ ތަޙްޤ ޤު
ކޮމިޓ އަކުންތޯ ކަ ނޑައެޅުން؛
(ށ) އެ މައްސަލައެއް ބަލާނ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަކުން ކަމުގައިވާނަމަ، ކޮމިޓ އާ
މައްސަލަ ޙަވާލުކުރުމަށްފަހު ކޮމިޓ ން މައްސަލަ ބަލައި ނިމުމުން،
ކޮމިޓ އަށް ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި މައްސަލައިގައި ޢަމަލުކުރަން
ފެންނަ ގޮތަކާއެކު، ކައުންސިލަށް ހުށަހެ ޅުން ؛
(ނ) ކޮމިޓ އަށް ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ އަލ ގައި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން
ކައުންސިލުން ގޮތެއް ނިންމުން؛
(ރ) އެ މައްސަލައެއް ބަލަނ މުޅި ކައުންސިލުން ކަމުގައިވާނަމަ،
ކައުންސިލުން އެ މައްސަލަ ބަލައި، ކައުންސިލަށް ފެންނަ ގޮތެއް
ނިންމުން؛
(ބ) މައްސަލައެއް ބަލައި ނިމުމުން، ކޮމިޓ އަށް އަދި/ނުވަތަ ކައުންސިލަށް
ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި ކައުންސިލްގެ ނިންމުން ހިމެނޭ ގޮތުން، އެ
މައްސަލައިގެ ރިޕޯޓެއް އެކުލަވާލުން.
ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އެކުލަވާލުން 65. (ހ) ކައުންސިލްތަކަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބެލުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮންމެ ކައުންސިލަކަށްވެސް
ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އެކުލަވާލެވިދާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ ، ދާއިމ
ކޮމިޓ އެއްގެ ގޮތުގައި އެކުލަވާލުމަށް ނުވަތަ ވަގުތ ކޮމިޓ ތަކެއްގެ
ގޮތުގައި އެކުލަވާލުމަ ށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
45

(ނ) ކައުންސިލްގެ މެންބަރުން ފިޔަވައި އިތުރު މ ހުން ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަށް
ޢައްޔަންކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކައުންސިލްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
އެކްސް ޕަ ރޓުންގެ ޕެނަލް 66. (ހ) ކައުންސިލްތަކަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން، ވަކި ބާވަތެއްގެ
އެކުލަވާލުން
މައްސަލަތަކެއް ބެލުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ
ގޮތުގެމަތިން ކޮންމެ ކައުންސިލަކަށްވެސް އެކްސްޕަރޓުން ގެ ޕެނަލް
އެކުލަވާލެވިދާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޙަވާލާދޭފަދަ އެކްސްޕަރޓުންގެ ޕެނަލްތައް
އެކުލަވާލާނެ ގޮތާއި، އެފަދަ ޕެނަލްތަކަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާނެ ގޮތާއި،
އެފަދަ ޕެނަލްތަކުން މައްސަލަ ބަލާނެ ގޮތާއި އެނޫންވެސް ކަމާގުޅޭ
ތަފްޞ ލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
މައް ސަލަ ބެލުމުގައި ލިބިދޭ 67. (ހ) ކައުންސިލްތަކުން ނުވަތަ އެ ކައުންސިލެއްގެ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަކުން
ބާރުތައް
މައްސަލަ ބެލުމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު އެ
ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(1) މައްސަލައާ ގުޅިގެން ބަލަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ބެލުމަށްޓަކައި
މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ނުވަތަ ފަރާތްތައް ހާޒިރުކުރުމާއި،
ބަޔާންނެގުން ؛
(2) މައްސަލައާ ގުޅުންހުރިކަމަށް ފެންނަ ފަރާތްތައް
ހާޒިރުކުރުމާއި، އެފަރާތްތަކުގެ ބަޔާން ނެގުން؛
(3) މައްސަލައާ ގުޅުންހުރިކަމަށް ކައުންސިލަށް ފެންނަ
ލިޔެކިޔުންތައް ބެލުމާއި ހޯދުން؛
46

(4) ވަކިކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން ޚާއްޞަ މަޢުލޫމާތެއް ދެވިދާނެކަމަށް
ފެންނަ ފަރާތްތަކުން، އެ މަޢުލޫމާތެއް ލިޔުމަކުން ދިނުމަށް
އެންގުން؛
(5) މައްސަލައިގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަށް ބެލުމަށްފަހު، މައްސަލަ
ބަލައި ނިމެންދެން ވަގުތ ގޮތުން އެމ ހެއްގެ ލައިސަންސް
ހިފެހެއްޓުން؛ މައްސަލަ ބަލަނ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަކުންނަމަ،
މައްސަލަ ނިމެންދެން ވަގުތ ގޮތުން އެމ ހެއްގެ ލައިސަންސް
ހިފެހެއްޓުމަށް ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅުން؛
(6) މަތ ގައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، ކައުންސިލްގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި ކައުންސިލަށް ލިބިދޭ ކަމަށް
މި ޤާނޫގައި ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރާ ކޮންމެ ބާރެއްގެ ބޭނުން ހިފުން.
(ށ) އެއްވެސް މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ މައްސަލައެއް ތަޙްޤ ޤު ކުރުމުގެ
ތެރޭގައި ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ އެ ކައުންސިލެއްގެ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަށް
އެނގޭ ނުވަތަ ލިބޭ މަޢުލޫމާތަކ ޢާންމު މަޞްލަޙަތު ގެއްލިދާނެފަދަ
މަޢުލޫމާތެއްކަމަށް ކައުންސިލަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި ، އެފަދަ
މަޢުލޫމާތެއް ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރުން މަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ
ކައުންސިލަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ކަ ނޑައަޅާފައި
ނުވާހާހިނދަކު، ކައުންސިލުން ނުވަތަ ކައުންސިލްގެ ތަޙްޤ ޤު
ކޮމިޓ އަކުން މައްސަލަ ބެލުމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލިބިދޭ
ބާރުތައް، އެކްސްޕަރޓުންގެ ޕެނަލްތަކަށްވެސް އެ ޕެނަލްތަކުން ބަލާ
47

މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން ލިބިގެންވެއެވެ.
މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް 68. ކައުންސިލަކުން ނުވަތަ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަކުން ތަޙްޤ ޤުކުރާ މައްސަލައެއް
ޖަވާބުދާރ ވުމުގެ ފުރުޞަތު
ނިންމަންވާނ ، އެ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަށް އޭނާގެ ދިފާޢުގައި
ލިބިދިނުން
ވާހަކަދައްކައި، އެކަމުގައި އޭނާ ޢަމަލުކުރި ގޮތްކަމަށް އޭނާ ބުނާ ގޮތެއް
ބަޔާންކޮށްދިނުމުގެ ފުރުޞަތު އޭނާއަށް ދިނުމަށްފަހުގައެވެ.
މައްސަލަ ބެލުމުގައި 69. ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅޭ ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައިވެސް ކައުންސިލުން ނުވަތަ
ޢަމަލުކުރާނެ ޢާންމު އުސޫލު
ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ ން ކުރަންވާނ ، ވަކި ފަރާތަކަށް ނުޖެހޭ މިނިވަން ތަޙްޤ ޤެކެވެ.
އެގޮތުން، މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުންވެސް އަންނަނިވި މައިގަ ނޑު ކަންކަން
ފުރިހަމަވޭތޯ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ ން އަދި ކައުންސިލުން ބަލަންވާނެއެވެ.
(ހ) ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައިގެ ފުރިހަމަ މަޢުލޫމާތު މައްސަލަ ނިސްބަތްވާ
ފަރާތަށް ލިބިދިނުމާއި، މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ޖަވާބުދާރ ވުމުގެ
ފުރުޞަތު އެފަރާތަށް ލިބިދިނުން؛
(ށ) މައްސަލައާގުޅޭ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތަކާއި ލިޔެކިޔުން ހޯދުން؛
(ނ) މައްސަލަ ނިސްބަތްވާ ފަރާތް މަސައްކަތްކުރާ ތަނުން ސާފުކުރަންޖެހޭ
މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުން؛
(ރ) ސަރުކާރުގެ ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކުން ހޯދަންޖެހޭ
މަޢުލޫމާތެއްވާނަމަ އެ މަޢުލޫމާތެއް ހޯދުން.
ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ ން ބަލާ 70. (ހ) ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ ން މައްސަލަ ބަލައި ނިމުމަށްފަހު، ކައުންސިލަށް
މައްސަލަތަކާމެދު ގޮތެއް
ހުށަހެޅުމުން، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުގެ ތެރެއިން ގޮތަކަށް ކައުންސިލަށް
ނިންމުން
ޢަމަލުކުރެވިދާނެއެވެ.
48

(1) ކޮމިޓ ން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް،
ކޮމިޓ އަށް ފެންނަގޮތް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް
ތާއ ދުކޮށް، މައްސަލަ ނިންމުން؛ ނުވަތަ
(2) ކޮމިޓ އަށް ފެންނަގޮތް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތް،
މައްސަލައިގައި ފާހަގަކުރެވޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު
ކައުންސިލަށް ޤަބޫލުނުކުރެވޭނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި
ޢަމަލުކުރުމަށް ކައުންސިލަށް ފެންނަ ވަކި ގޮތެއް
ކަ ނޑައެޅުން؛ ނުވަތަ
(3) ކޮމިޓ ގެ ނިންމުމަށް ވާސިލުވުމުގައި ކޮމިޓ ން
ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއާ ތެއް ފުރިހަމަކޮށްފައިނުވާތ ، އަލުން
މައްސަލަ ބެލުމަށް އެ ކޮމިޓ އަށް ފޮނުވުން؛ ނުވަތަ
(4) ކޮމިޓ ގެ ނިންމުމަށް ވާސިލުވުމުގައި ކޮމިޓ ން
ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއާ ތެއް ފުރިހަމަކޮށްފައިނުވާތ ، އަލުން
މައްސަލަ ބެލުމަށްޓަކައި އަލުން ކޮމިޓ އެއް އެކުލަވާލުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލުން ޢަމަލުކުރަންވާނ ، އެފަދައިން ޢަމަލުކުރުމަށް
ކައުންސިލްގެ ތިންބައިކުޅަ ދެބައި މެންބަރުންނަށް ފެނިއްޖެނަމައެވެ.
މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯ ޓު 71. (ހ) މައްސަލައެއް ތަޙްޤ ޤުކޮށް ނިމުމުން، އެއ މުޅި ކައުންސިލުން ބެލި
އެކުލަވާލުން
މައްސަލައެއް ކަމުގައި ވ ނަމަވެސް، ނުވަތަ ތަޙްޤ ޤު ކޮމިޓ އަކުން ބެލި
މައްސަލައެއް ކަމުގައި ވ ނަމަވެސް، ކައުންސިލުން ނިންމި ނިންމުމުގެ
މައްޗަށް ރިޕޯޓެއް އެކުލަވާލަންވާ ނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުގައި ތިރ ގައި
49

ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(1) ހުށަހެޅުނު މައްސަލައަކ ކޮބައިކަން؛
(2) މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުގެ ބަޔާން؛
(3) ކައުންސިލުން ރިޢާޔަތްކުރި ހެކި؛
(4) މައްސަލައިގައި ކަންހިނގައިދިޔަ ގޮތް ކަމަށް ކައުންސިލަށް
ފެނުނު ގޮތް؛
(5) ކައުންސިލަށް ފާހަގަކުރެވުނު އިތުރު ނުކުތާތައް؛
(6) ކައުންސިލްގެ ނިންމުން.
(ނ) ކައުންސިލުން ބަލާ މައްސަލަތައް ނިމުމަށްފަހު، ތަޙްޤ ޤު މަރުޙަލާގެ
ރެކޯޑުތަކާއި ބަޔާންތަކާއެކު، ކަމާގުޅޭ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތައް
ރައްކާކޮށް، އެ ކައުންސިލެއްގެ ރަޖިސްޓްރާރ ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުގެ ކޮޕ އެއް، މައްސަލަ
ހުށަހެޅި ފަރާތަށާއި، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް ދޭންވާނެއެވެ.
މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޖުރާ އާ ތު 72. ކައުންސިލްތަކުން މައްސަލަ ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ތަފްޞ ލު އުސޫލުތައް، މި
ގަވާއިދުގައި ކަނޑައެޅުން
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކައުންސިލްތަކުން ކަ ނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލް ގެ ނިންމުން 73. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލަކަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއް އެ ކައުންސިލަކުން
އިސްތިއުނާފުކުރުން
ބެލުމަށްފަހު އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކާ ދެކޮޅަށް ފިޔަވަޅެއް އެޅުމަށް
ނުވަތަ ފިޔަވަޅު ނޭޅުމަށް ކައުންސިލުން ނިންމާ ނިންމުމަކާ ގުޅިގެން އެއްވެސް
ފަރާތެއްގެ ޙައްޤަކަށް އުނިކަމެއް އަތުވެއްޖެކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ، ނުވަތަ
ކައުންސިލުން ނިންމާ ނިންމުމަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހިއްޖެނަމަ، އެ ނިންމުން
ނިންމާ ތާރ ޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލަ
ޝަރ ޢަތަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު އެފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
50

ދެވަނަ ބައި: ޢާންމު ކަންކަން
މެންބަރުކަމުގެ ސިފަތައް 74. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކޮންމެ ކައުންސިލެއްގެ މެންބަރުންގެ
ކިބައިގައިވެސް ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢާންމު ސިފަތައް
ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(1) ދިވެހިރައްޔިތެއް ކަމުގައިވުން؛
(2) ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި
ވާޖިބުތައް އަދާކުރެވޭފަދަ ޢިލްމ ފެންވަރާއި ލަޔާޤަތު އަދި
މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤުހުރި މ ހަކު ކަމުގައިވުން؛
(3) އިސްލާމްދ ނުގައި ޙައްދެއް ކަ ނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއް ކުރިކަން
ޝަރ ޢަތަށް ސާބިތުވެފައިވާ މ ހެއް ކަމުގައި ނުވުން؛
(4) ޖިނާއ ކުށެއް ކުރިކަން ޝަރ ޢަތަށް ސާބިތުވެފައިވާ މ ހެއް
ކަމުގައި ނުވުން؛
(5) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއެއްނަމަ، އެ
ފަންނުގެ މަސައްކަތްތެރިއެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރާތާ
މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ
މ ހެއް ކަމުގައިވުން؛
(6) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއެއްނަމަ، އެ
ފަންނުގެ މަސައްކަތްތެރިން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ސުލޫކ
މިންގަ ނޑާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ސާބިތުވެފައިވާ މ ހެއް
ކަމުގައިނުވުން؛
(7) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގައި އެމ ހަކު
51

ކުރި ނުވަތަ ނުކޮށް ދޫކޮށްލި ކަމަކާ ގުޅިގެން ޝަރ ޢަތަށް
ކުށެއް ސާބިތުވެފައިވާ މ ހެއް ކަމުގައިނުވުން؛
(8) ޞިއްޙ ޚިދުމަތްދޭ ތަނެއްގެ މަސްއޫލުވެރިއެއް ނުވަތަ ބޯޑު
މެންބަރެއް ނުވަތަ އެހެންވެސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މ ހަކު
ކަމުގައި ނުވުން؛
(9) ޞިއްޙ ޚިދުމަތްދޭ ތަނެއްގެ ޙިއްޞާ އެމ ހެއްގެ އަމިއްލަ
ނަމުގައި ނުވަތަ އޭނާގެ ފަރާތުން ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ
ފަރާތެއްގެ ނަމުގައި ނުވަތަ އޭނާގެ ޙިއްޞާ ހިމެނޭ
ކުންފުންޏެއްގެ ނަމުގައިއޮތް މ ހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛
(10) ޤާނޫނެއްގައި ކަ ނޑައެޅިފައިވާ އިންތިޚާބަކުން މަޤާމަކަށް
ހޮވިފައިވާ މ ހެއް ކަމުގައި ނުވުން؛
(11) ސިޔާސ މަޤާމެއް ފު ރަމުންދާ މ ހަކު ކަމުގައިނުވުން.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކޮންމެ ކައުންސިލެއްގައިވެސް މަދުވެގެން
1 (އެކެއް) އަންހެން މެންބަރާއި، 1 (އެކެއް) ފިރިހެން މެންބަރު
ހިމެނެންވާނެއެވެ.
(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ އެއްވެސް ކައުންސިލެއްގައި، އެ
ކައުންސިލްގެ އިސް މުވައްޒަފެއްގެ ގޮތުގައި އެ މެންބަރެއްގެ ޢާއިލާގެ
މ ހަކު ހިމެނިގެންނުވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ޢާއިލާގެ މ ހެއް ކަމުގައި
ބެލެވޭނ ، އަނބިމ ހާ، ފިރިމ ހާ، މަންމަ، ބައްޕަ، ދަރިއަކު،
އެއްބަ ނޑުއެއްބަފާ ނުވަތަ އެއްބަ ނޑު ނުވަތަ އެއްބަފާ މ ހަކަށެވެ.
ކައު ންސިލް ތަކުގެ ރައ ސުންގެ 75. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކޮންމެ ކައުންސިލެއްގެވެސް ރައ ސަކ ،
މަސްއޫ ލިއްޔަތުތައް
52

ކައުންސިލްގެ އެންމެހައި ކަންކަން ބަލަހައްޓައި ހިންގުމުގެ އެންމެ
އިސްވެރިޔާއެވެ. އޭނާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން
ހިމެނެއެވެ.
(ހ) ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ކަންކަން ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންނާއި
މުވައްޒަފުން މެދުވެރިކޮށް ކުރުވުން؛
(ށ) ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓުން ؛
(ނ) ކައުންސިލްގެ އެންމެހައި ކަންކަން ހިންގައި ބެލެހެއްޓުން.
ކައު ންސިލް ތަކުގެ ނައިބު 76. ކައުންސިލްގެ ރައ ސްގެ މަޤާމު އަދާކުރުމަށް އޭނާ ނުކުޅެދިއްޖެ ހިނދެއްގައި
ރައ ސުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
ނުވަތަ އުޒުރުވެރިވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، ނުވަތަ ކައުންސިލްގެ ރައ ސްގެ މަޤާމު
ހުސްވެއްޖެ ހިނދެއްގައި އެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ވަގުތ ގޮތުން
އަދާކުރާނ ކައުންސިލްގެ ނައިބު ރައ ސެވެ. މ ގެ އިތުރުން، ކައުންސިލްގެ
ރައ ސް ކައުންސިލްގެ ނައިބު ރައ ސާ ޙަވާލުކުރާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައްވެސް އޭނާ
އަދާކުރަންވާނެއެވެ.
މެންބަރުންގެ 77. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކައުންސި ލްތަކުގެ މެންބަރުންގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނ އެވެ.
(1) ކަ ނޑައެޅިގެން އެނގެންއޮތް އު ޒުރެއް މެދުވެރިވެގެން މެނުވ ،
ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ހާޒިރުވުން؛
(2) ކައުންސިލްގެ ރައ ސް ޙަވާލުކުރާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
އަދާކުރުން؛
(3) ކައުންސިލުން ބަލާ ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން ޒިޔާރަތްކުރަންޖެހޭ
53

ތަންތަނަށް ޒިޔާރަތްކުރުމާއި ސުވާލުކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތަކާ
ސުވާލުކުރުމާއި، ދިރާސާކުރަންޖެހޭ ލިޔުންތައް
ދިރާސާކުރުމާއި، ތައްޔާރުކުރަންޖެހޭ ރިޕޯޓުތައް
ތައްޔާރުކުރުން؛
(4) މުޖްތަމަޢުގެ ތެރޭގައި އުޅުމުގައި، ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ
ހައިސިއްޔަތުން ހިފަހައްޓަންޖެހޭ އަޚްލާޤ އަދި ސުލޫކ
މިންގަ ނޑުތަކާއި އަބުރުވެރިކަން ހިފެހެއްޓުން؛
(5) މ ގެ އިތުރުންވެސް މި ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ނުވަތަ އެހެންވެސް ޤާނޫނެއްގައި
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ ޒިންމާއާއި މަސްއޫލިއްޔަތު
ކަމުގައި ކަ ނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަން ކުރުން.
(ށ) ކައުންސިލްގެ ކޮންމެ މެންބަރަކުވެސް އެ މެންބަރަކު ނިސްބަތްވާ
ކައުންސިލަށް ޚިދުމަތްކުރަންވާނ އެމ ހެއްގެ ފަންނ ޢިލްމާއި ތަޖުރިބާގެ
އަލ ގައި، މިނިވަންކަމާއި، ޢަދުލުވެރިކަމާއި އިންޞާފުވެރިކަމާއި
މުޙްތަރިފްކަމާ އެކުގައެވެ. އަދި އޭނާއާ ޙަވާލުކުރެވޭ ކަންކަން
ކުރަންވާނ ، އެއްވެސް މ ހެއް ނުވަތަ އިދާރާއެއްގެ ބާރަކަށް ނުވަތަ
ނުފޫޒަކަށް ލެނބުމެއް ނެތި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ނ) އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ އަމިއްލަ މަޞްލަޙަތެއް ނުވަތަ ދައުރެއްއޮތް
މައްސަލައެއް ކައުންސިލުން ބަލާހިނދު، އެ މައްސަލަ ބެލުމުގައި
ނުވަތަ ނިންމުމުގައި، އެއްވެސް މިންވަރަކަށް އެ މެންބަރަކު
ބައިވެރިވެގެންނުވާނެއެވެ. އަދި ކައުންސިލުން ބަލާ މައްސަލައަކ އެފަދަ
މަޞްލަޙަތެއް ނުވަތަ ދައުރެއްއޮތް މައްސަލައެއްކަން ކުރިން އެނގިފައި
54

ނެތްނަމަވެސް އެކަން އެނގޭ ހިނދު، އެ މައްސަލައަކ އޭނާއާ
ގުޅުމެއްއޮތް މައްސަލައެއްކަން ކައުންސިލްގެ ރައ ސަށް އެންގުމާއެކު،
އެ މައްސަލައެއް ބެލުމުން ނުވަތަ އެ މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުން
ނިންމަންޖެހޭ ނިންމުމެއް ނިންމުމުން އެ މެންބަރަކު
އެއްކިބާވާންވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވ
ކައުންސިލްގެ ރައ ސަށް ކަމުގައިވާނަމަ، ކައުންސިލްގެ ނައިބު
ރައ ސަށް އެކަން އެންގުމާއެކު، އެ މައްސަލައެއް ބެލުމުން ނުވަތަ އެ
މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުން ނިންމަންޖެހޭ ނިންމުމެއް ނިންމުމުން އޭނާ
އެއްކިބާވާންވާނެއެވެ.
މެންބަރުން މަޤާމާ ޙަވާލުވުން 78. އެއްވެސް ކައުންސިލެއްގެ މެންބަރަކަށް އެ މެންބަރެއްގެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު
އަދާކުރަން ފެށޭނ ، ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުން އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މިނިވަންކަމާއި، ޢަދުލުވެރިކަމާއި، އަމާނާތްތެރިކަމާއި،
އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، އެއްވެސް ނުފޫޒަކަށް ލެނބުމެއް ނެތި
އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު އަދާކުރުންމަތ ދެމިހުރުމަށް އިޤްރާރުވުމަށްފަހުގައެވެ.
މެންބަރުކަމުގެ މުއްދަތު 79. (ހ) ކައުންސިލްތަކަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މެންބަރުން، އެ މަޤާމުތަކުގައި
ދެމިތިބޭނ އެމ ހުން މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ ތާރ ޚުން ފެށިގެން 5
(ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލަށް
މެންބަރުން ޢައްޔަންކުރެވޭ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ، އިތުރު 5 (ފަހެއް)
55

އަހަރުގެ 1 (އެކެއް) ދައުރަށް އެ މެންބަރުން ކައުންސިލަށް
ޢައްޔަންކުރެވިދާނެއެވެ.
(ނ) ކައުންސިލަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ ކޮންމެ މެންބަރަކުވެސް ، މިނިވަންކަމާއެކު
ވަކި ފަރާތަކަށް ލެނބުމެއް ނެތި، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން، ޢާންމުންގެ ވިންދާ އެއްގޮތަށް، މެންބަރުކަމުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި ދެމި ތިބެންވާނެއެވެ.
އަދި މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތައް ކުރިއެރުވުމަށް ހުރިހާ
ވަގުތެއްގައިވެސް މަސައްކަތްކުރަންވާނެއެވެ.
މަޤާމު ހުސްވުން 80. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކައުންސިލެއްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމެއް
ހުސްވެއްޖެކަމަށް ބެލޭނ ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުގައެވެ.
(1) މެންބަރުކަމުގެ ދައުރު ހަމަވުމުން ؛
(2) އިސްތިޢުފާދިނުމުން ؛
(3) މި ޤާނޫނުގެ 82 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ
މެންބަރަކު ވަކިކުރުމުން؛
(4) މަރުވުމުން؛
(5) ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ހުރުން މި ޤާނޫނު
ލާޒިމުކުރާ ސިފަތަކުގެ ތެރެއިން ސިފައެއް އުނިވުމުން.
(ށ) އިސްތިޢުފާދ ގެން މެނުވ ، ކައުންސިލްގެ ރައ ސްގެ މަޤާމާއި، ނައިބު
ރައ ސްގެ މަޤާމު ހުސްވެއްޖެކަމަށް ބެލޭނ ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ
މަޤާމު ހުސްވެއްޖެކަމަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޙާލަތްތަކުންކުރެ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވުމުންނެވެ.
56

ހުސްވާ މަޤާމަށް މެންބަރުން 81. (ހ) ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމެއް ހުސްކޮށް ނޯންނާނެ
ޢައްޔަން ކުރުން
ގޮތެއްގެމަތިން، ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ މެންބަރުކަމުގެ ދައުރު
ހަމަވުމުގެ ކުރިން، ކައުންސިލަށް އައު މެންބަރުން ޢައްޔަންކޮށް
ނިންމަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)2(ވަނަ ނަންބަރުން
ފެށިގެން (5) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެގެން
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމެއް ހުސްވެއްޖެނަމަ ، އެ މަޤާމެއް
ހުސްވާތާ ގިނަވެގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ
މަޤާމަށް މ ހަކު އަލުން ޢައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ. ކައުންސިލެއްގެ
ރައ ސްކަމުގެ މަޤާމު ނުވަތަ ނައިބު ރައ ސްކަމުގެ މަޤާމެއް
ހުސްވެއްޖެނަމަ، އެ މަޤާމެއް ހުސްވާތާ 30 (ތިރ ސް) ދުވަހުގެ
ތެރޭގައި އެ މަޤާމަށް މ ހަކު އަލުން އިންތިޚާބުކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) ކައުންސިލެއްގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމެއް ހުސްވެއްޖެނަމަ، އެ މަޤާމަށް
މެންބަރަކު ހަމަޖައްސާނ އެ މަޤާމަކަށް އެ މެންބަރަކު ހޮވުމަށް މި
ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
މެންބަރުކަމުން ވަކިކުރުން 82. ކައުންސިލްގެ މެންބަރަކަށް އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ޙާލަތެއް
މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ، އެ މެންބަރަކު މަޤާމުން ވަކިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރުުު
ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން މަޤާމުން ވަކިކުރާއިރު
މަޤާމުން ވަކިކުރާ ސަބަބު ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ހ) ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ ހައިސިު އްިޔަތުން އުފުލަންޖެހޭ
މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުމަށް ނުކުޅެދުން؛
57

(ށ) ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބާ
ތަޢާރުޟުވާފަދަ އަމިއްލަ މަޞްލަޙަތެއް ނުވަތަ ފައިދާއެއް ނުވަތަ
މަންފާއެއް ނުވަތަ ދައުރެއްއޮތް ޙާލަތެއް މެދުވެރިވުން؛
(ނ) ކައުންސިލްގެ މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަދާކުރަންޖެހޭ
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި އިހުމާލުވުން.
އިސްތިޢުފާދިނުން 83. (ހ) ކައުންސިލެއްގެ ރައ ސް ނުވަތަ ނައިބު ރައ ސް އޭނާގެ މަޤާމުން
އިސްތިޢުފާދޭން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، ސަބަބު ބަޔާންކޮށް ކައުންސިލަށް
ފޮނުވާ ލިޔުމަކުން އިސްތިޢުފާދެވިދާނެއެވެ. އަދި ކައުންސިލްގެ
މެންބަރަކު އޭނާގެ މަޤާމުން އިސްތިޢުފާދޭން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، ސަބަބު
ބަޔާންކޮށް ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ފޮނުވާ ލިޔުމަކުން
އިސްތިޢުފާދެވިދާނެއެވެ.
(ށ) ކައުންސިލްގެ ރައ ސް ނުވަތަ ނައިބު ރައ ސް މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ
ދަށުން އެ މަޤާމުން އިސްތިޢުފާދިން ކަމުގައިވިޔަސް ކައުންސިލްގެ
މެންބަރުކަމުން އޭނާ އިސްތިޢުފާދިނ ކަމުގައެއް ނުބެލެވޭނެއެވެ.
ކައުންސިލް ތަކުގެ 84. (ހ) ކައުންސިލްތަކުން ދޫކުރަންޖެހޭ ލައިސަންސްތަކާއި، ހުއްދަތަކާއި
ރަޖިސްޓްރާރުން
ސެޓްފިކެޓްފަދަ ލިޔުންތައް ދޫކުރުމާއި، ކައުންސިލުން ބަލަހައްޓަންޖެހޭ
ރަޖިސްޓަރ އާއި ރެކޯޑުތައް ގަވާއިދުން ބެލެހެއްޓުމާއި، ކައުންސިލްގެ
އެންމެހައި ނިންމުންތައް ތަންފ ޛުކުރުމާއި، ކައުންސިލުން ބަލާ
މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައް ކުރުމާއި، ކައުންސިލްގެ
އިދާރ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުމަށްޓަކައި ކޮންމެ
ކައުންސިލެއްގައިވެސް ރަޖިސްޓްރާރެއް ހުންނަންވާނެއެވެ.
58

(ށ) ކޮންމެ ކައުންސިލެއްގެވެސް އިދާރ ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސްވެރިއަކ އެ
ކައުންސިލެއްގެ ރަޖިސްޓްރާރެވެ.
(ނ) ކޮންމެ ކައުންސިލެއްގެވެސް ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަޤާމަށް މ ހަކު
ޢައްޔަންކޮށް ވަކިކުރާނ ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ
ގޮތުގެމަތިން އެ ކައުންސިލަކުން ނެވެ.
(ރ) ކައުންސިލެއްގެ ރަޖިސްޓްރާރ ކަމުގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރާ މ ހެއްގެ
ކިބައިގައި، މި ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ސިފަތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(ބ) ރަޖިސްޓްރާ ރުގެ މަޤާމު ހުސްވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ މަޤާމަށް މ ހަކު
ޢައްޔަންކުރެވެންދެން، ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް
ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މެންބަރަކު ކައުންސިލްގެ ރައ ސް
ކަ ނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ޢައްޔަންކުރެވޭ މެންބަރަކ
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނުގައި ޢަމަލ ގޮތުން ޙަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތަކަށް
ވެގެންނުވާނެއެވެ.
(ޅ) ކައުންސިލްގެ ރަޖިސްޓްރާރު ގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި
އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.
(1) ކައުންސިލްގެ ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވައި، ބައްދަލުވުންތަކުގެ
ޔައުމިއްޔާ ލިޔެ ބެލެހެއްޓުން؛
(2) ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކާގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތަކާއި
ރެކޯޑުތައް ބެލެހެއްޓުން؛
(3) ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞް ހިނގާ ދާއިރާގެ
މަސައްކަތްތެރިންގެ ރަޖިސްޓަރ ލިޔެ ބެލެހެއްޓުން؛
(4) ކައުންސިލުން ދޫކުރާ ލައިސަންސްތަކާއި، ހުއްދަތަކާއި
59

ސެޓްފިކެޓްފަދަ ލިޔުންތައް ދޫކުރުން؛
(5) ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލްގެ ބޭންކް
އެކައުންޓްތައް ހުޅުވައި ، ބަންދުކޮށް، ހިސާބުތައް ބަލަހައްޓައި،
ހިސާބުތައް އޮޑިޓްކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ކުރުން؛
(6) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލްތަކުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ރަޖިސްޓްރާ ރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ކަމުގައި ކަ ނޑައަޅާ އިތުރު
ކަންކަން ކުރުން.
އުޖޫރައާއި މާލ ޢިނާޔަތްތައް 85. (ހ) ކައުންސިލްތަކުގެ މެންބަރުންނަށް އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ލިބޭނ ބައިވެރިވާ
ކޮންމެ ބައްދަލުވުމަކަށް ކަ ނޑައެޅޭ އެލަވަންސެކެވެ. އެ އެލަވަންސް
ކަ ނޑައަޅާނ ، މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރ އެވެ.
(ށ) ކައުންސިލްތަކުގެ ރަޖިސްޓްރާރުންގެ އުޖޫރަ ކަ ނޑައަޅާނ މިނިސްޓަރ
އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރ ގެ ލަފާގެމަތިން މިނިސްޓްރ އޮފް
ހެލްތުންނެވެ.
(ނ) ކައުންސިލްތަކުގެ ކޮމިޓ ތަކާއި ޕެނަލްތަކުގައި ހިމެނޭ ކައުންސިލްގެ
މެންބަރުން ކަމުގައި ނުހިމެނޭ މެންބަރުންނަށް އުޖޫރަ ދިނުމުގެ
އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކައުންސި ލްތަކުން
ކަ ނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލް ތައް ހިންގާ އިދާރ 86. (ހ) ކައުންސިލްތަކުގެ އިދާރ މުވައްޒަފުންގެ ގޮތުގައި ތިބޭނ ސިވިލް
މުވައްޒަފުން
ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނެވެ. އަދި އެ މުވައްޒަފުންގެ މައްޗަށް
ހިނގާނ ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި އެ ޤާނޫނު ގެ ދަށުން
ހަދާ ގަވާއިދުތަކެވެ.
60

(ށ) ކައުންސިލްތަކަށް ބޭނުންވާ ފަންނ އަދި އިދާރ މުވައްޒަފުންގެ ވަޒ ފާގެ
ގިންތިތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ބަޔާންކުރާ އިދާރ އޮނިގަ ނޑެއް،
ކޮންމެ ކައުންސިލަކުންވެސް އެކުލަވާލައި، އެ ކައުންސިލްގެ
މެންބަރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ފާސްކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ
އޮނިގަ ނޑުގައި ކައުންސިލްގެ މުވައްޒަފުންގެ މަޤާމުތަކުގެ ޝަރުޠުތަކާއި
އެކި ކަންކަމަށް މުވައްޒަފުން ތިބެންވާނެ ޢަދަދު ކަ ނޑައަޅާފައި
އޮންނަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލް ގެ މެންބަރުންނާއި 87. ކައުންސިލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގެ ގޮތުންނާއި، ކައުންސިލަށް ލިބިދޭ
މުވައްޒަފުންނަށް
ބާރުތަކުގެ ދަށުން ޢަމަލުކުރުމުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލްގެ
ލިބިދޭ ޙިމާޔަތް
މެންބަރަކު ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރާރ ނުވަތަ މުވައްޒަފަކު ރަސްމ ހައިސިއްޔަތުން،
ހެޔޮ ނިޔަތުގައި ކުރާ ކަމަކާމެދު ނުވަތަ ނުކޮށް ދޫކޮށްލާ ކަމަކާމެދު ދަޢުވާއެއް
ނުއުފުލޭނެއެވެ.
ސިއްރު ހިފެހެއްޓުން 88. މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންނަށާއި ރަޖިސްޓްރާރަށާއި
މުވައްޒަފުންނަށް ލިބޭ މަޢުލޫމާތަކ ސިއްރުގެ ގޮތުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ
މަޢުލޫމާތެވެ. އެފަދަ މަޢުލޫމާތެއް، ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން
ހާމަކުރަންޖެހޭ ފަރާތަކަށް ހާމަކުރާ ކުރުން ފިޔަވައި އެއްވެސް ފަރާތަކަށް
ހާމަކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
މާލ ކަންކަން 89. (ހ) ތިރ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތްގޮތަށް ކައުންސިލްތަކަށް ފައިސާ
ހޯދިދާނެއެވެ.
(1) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކަށް
ނަގާ ފ ؛
61

(2) ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުގައި ހިމަނައިގެން ކައުންސިލަށް ދޫކުރާ
ފައިސާ؛
(3) ރާއްޖޭގެ ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން ދޭ ހިލޭ
އެހ ؛
(4) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތަށް
އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ހޯދާ ފައިސާ.
(ށ) ކައުންސިލަށް ލިބޭ އާމްދަނ އާއި އެކި ގޮތްގޮތުން ލިބޭ އެހ ބަލައިގެން،
ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުގައި ހިމެނުމަށްޓަކައި، ހިނގަމުންދާ އަހަރުގެ ޖަނަވަރ
މަހުގެ 15 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން ކައުންސިލްގެ ބަޖެޓް ކައުންސިލުން
ފާސްކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) ކައުންސިލްގެ ބަޖެޓަށް ދައުލަތުގެ މާލިއްޔާއިން ބޭނުންވާ ފައިސާ،
ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް މިނިސްޓްރ ގެ ބަޖެޓުގައި ހިމަނައި، ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލ ހުން ފާސްކުރާ ބަޖެޓެއްގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ މާލިއްޔާއިން
ކައުންސިލަށް ދޫކުރަންވާނެއެވެ . އެގޮތުން، ކައުންސިލްގެ ބަޖެޓުގައި
ހިމެނުމަށް ދައުލަތުގެ މާލިއްޔާއިން ބޭނުންވާ ފައިސާގެ ޢަދަދު
ކައުންސިލުން ފާސްކޮށް، ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުގައި ހިމެނުމަށްޓަކައި
މިނިސްޓްރ އަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
އޮޑިޓްކުރުމާއި އަހަރ ރިޕޯ ޓު 90. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކައުންސިލްތަކުގެ ހިސާބުތައް އޮޑިޓަރ
ހުށަހެޅުން
ޖެނެރަލް އޮޑިޓްކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ކޮންމެ ކައުންސިލަކުންވެސް އެ
ކައުންސިލެއްގެ ޙަރަކާތްތަކުގެ މައްޗަށް އެކުލަވާލެވޭ އަހަރ ރިޕޯޓެއް،
ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ފެބުރުވަރ މަހުގެ 10 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން
62

މިނިސްޓަރަށާއި ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަހަރ ރިޕޯޓުގައި، އެ
ރިޕޯޓުގެ މުއްދަތުގައި ހިނގައިދިޔަ އަންނަނިވި ކަންކަން
ހިމަނަންވާނެއެވެ.
(1) ކައުންސިލުން ކުރި މައިގަ ނޑު މަސައްކަތްތައް؛
(2) ކައުންސިލްގެ ރަޖިސްޓަރ އަށް އައި އުނިއިތުރު؛
(3) ކައުންސިލުން ދޫކޮށްފައިވާ އަދި/ނުވަތަ އައުކޮށްދ ފައިވާ
އަދި/ނުވަތަ ވަގުތ ގޮތުން ހިފަހައްޓާފައިވާ އަދި/ނުވަތަ
ބާޠިލުކޮށްފައިވާ ލައިސަންސްތައް؛
(4) ކައުންސިލަށް ހުށަހެ ޅުނު މައްސަލަތަކުގެ މަޢުލޫމާތު؛
(5) ކައުންސިލުން ނިންމި މައްސަލަތަކާއި، އެ މައްސަލަތައް
ނިންމިގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު؛
(6) ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ނުނިމިހުރި
މައްސަލަތަކުގެ މަޢުލޫމާތު؛
(7) ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމަށް ނުވަތަ އޮނިގަ ނޑަށް
އައިސްފައިވާ ބަދަލު.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓު ،
ރައ ސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށާއި މިނިސްޓަރަށް ފޮނުވާތާ 45
(ސާޅ ސްފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ކައުންސިލުން އެ ރިޕޯޓު
ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
ދިހަވަނަ ބާބު
ކުށާއި އަދަބު
63

ރަޖިސްޓަރ ނުކޮށް 91. (ހ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރަކު ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރަކު ނުވަތަ
މަސައްކަތްކުރުން
ނަރުހަކު ނުވަތަ މިޑްވައިފަކު ނުވަތަ އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލަކު،
އެފަރާތެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލެއްގައި ރަޖިސްޓަރ ނުކޮށް
މަސައްކަތްކުރުމަކ ކުށެކެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މ ހެއްގެ
އަދަބަކ ، 50,000/- (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން
ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ލައިސަންސް ނެތި 92. (ހ) މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
މަސައްކަތްކުރުން
ދޫކުރާ ލައިސަންސެއް ނެތި މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި
ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ނަރުހެއްގެ
ގޮތުގައި ނުވަތަ މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ އެލައިޑް ހެލްތް
ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް ފަރާތަކުން މަސައްކަތްކުރުމަކ
ކުށެކެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މ ހެއްގެ
އަދަބަކ ، 50,000/- (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން
ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު 93. (ހ) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނ މަސައްކަތްތެރިއަކަށް މި ޤާނޫނާއި މި
އައު ނުކޮށް މަސައްކަތްކުރުން
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދޫކޮށްފައިވާ
ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު ހަމަވެފައިވަނިކޮށް، އެ ލައިސަންސް
އައުނުކޮށް މަސައްކަތްކުރުމަކ ކުށެކެވެ.
64

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މ ހެއްގެ
އަދަބަކ ، 50,000/- (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން
ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ޞައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތު 94. (ހ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ޑެންޓަލް
ހުށަހެޅުން
ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ނަރުހެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ
މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ
ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެ
ފަންނެއް ނިސް ބަތްވާ ކައުންސިލެއްގައި ރަޖިސްޓަރ ކުރުމަށްޓަކައި
ޞައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅުމަކ ކުށެކެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މ ހެއްގެ
އަދަބަކ ، 75,000/- (ހަތްދިހަފަސްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން
ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން ނުވަތަ 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހަށްވުރެ
ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.
ލިޔެކިޔުން ބަދަލުކުރުން 95. (ހ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ޑެންޓަލް
ޕްރެކްޓިޝަނަރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ނަރުހެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ
މިޑްވައިފެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލެއްގެ
ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެ
ފަންނެއް ނިސް ބަތްވާ ކައުންސިލެއްގައި ރަޖިސްޓަރ ކުރުމަށްޓަކައި
ލިޔެކިޔުމަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމަކ ކުށެކެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މ ހެއްގެ
އަދަބަކ ، 75,000/- (ހަތްދިހަފަސްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން
65

ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން ނުވަތަ 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހަށްވުރެ
ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.
ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ފަންނެއްގެ 96. (ހ) މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއް ނުވަތަ ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރެއް ނުވަތަ
މަސައްކަތްތެރިއެއްކަން
ނަރުހެއް ނުވަތަ މިޑްވައިފެއް ނުވަތަ އެލައިޑް ހެލްތް
ދެއްކުން
ޕްރޮފެޝަނަލެއްކަމަށް ދެއްކުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ރަޖިސްޓަރ ކޮށް ލައިސަންސް ހޯދާފައިވާ ފަރާތެއް ފިޔަވައި
އެއްވެސް ފަރާތަކުން އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމަކ
ކުށެކެވެ.
(1) އޭނާއަށް ނިސްބަތްވާ ގޮތަށް ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ވަކި
ފަންނެއްގެ ނަން ބޭނުންކުރުން؛
(2) ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ވަކި ފަންނެއްގައި ރަޖިސްޓަރ ވުމުގެ
ޙައްޤު ލިބިދޭ ތަޢުލ މ ފާހެއް ނެތި، އެފަދަ ފާހެއް އެމ ހަކަށް
ލިބިފައިވާކަން ދެއްކުން؛
(3) އޭނާއަކ ޞިއްޙ ޚިދުމަތުގެ ވަކި ފަންނަކަށް ނިސްބަތްވާ، މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރ ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތެރިއެއްކަން
ދެއްކުމުގެ ގޮތުން އިޝްތިހާރުކުރުން.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި
"އިޝްތިހާރުކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ބުނާ ބަސްތަކަކުން
ނުވަތަ ޝާއިޢުކުރާ ލިޔުމަކުން ނުވަތަ ދައްކާ މަންޒަރުތަކަކުން ނުވަތަ
އިއްވާ އަޑުތަކަކުން، އެކަމެއް އިޝްތިހާރުކުރުމަށެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މ ހެއްގެ
އަދަބަކ ، 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން
66

ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން ނުވަތަ 1 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ
ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުން ނުވަތަ 100,000/- (އެއްލައްކަ)
ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު 1 (އެކެއް)
އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.
އެގާރަވަނަ ބާބު
އެހެނިހެން
ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ 97. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނ ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދ ޤުކޮށް،
ތާރ ޚު
ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރ ޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް)
މަސްދުވަސް ހަމަވާ ތާރ ޚުން ފެށިގެންނެވެ.
ގަވާއިދު ހަދައި ހިންގުން 98. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ އެންމެހައި ގަވާއިދުތައް ހަދައި
ހިންގާނ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(1) މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރުންނާގުޅޭ
ކަންކަމުގައި މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް
ކައުންސިލުން؛
(2) ނަރުހުންނާއި މިޑްވައިފުންނާގުޅޭ ކަންކަމުގައި މޯލްޑިވްސް
ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލުން ؛
(3) އެލައިޑް ހެލްތް ޕްރޮފެޝަނަލުންނާގުޅޭ ކަންކަމުގައި
މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލުން؛
(4) ވަކި ކައުންސިލަކަށް ނިސްބަތްނުވާ ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުންނަމަ
މިނިސްޓްރ ން.
67

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، ދިވެހި
ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) ކައުންސިލްތަކުން ގަވާއިދު ހަދަންޖެހޭކަމަށް މި ޤާނޫނުގައި
ކަ ނޑައަޅާފައިވާ ދާއިރާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ގަވާއިދު ހެދުމުގައި، އެ
ކައުންސިލަކުން ހަދާ އެއް ގަވާއިދުގައި ހުރިހާ ބައިތަކެއް ހިމެނޭ
ގޮތަށް އެއް ގަވާއިދު އެކުލަވާލުމަކަށް، ނުވަތަ އެކި ކަންކަމާ
ގުޅޭގޮތުން ވަކިވަކި ގަވާއިދު ހެދުމަކަށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
މާނަކުރުން 99. މި ޤާނޫނުގައި ޢިބާރާތެއް ނުވަތަ ލަފްޒެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން
ކަ ނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭހަ ނުވާހާހިނދަކު، އަންނަނިވި ޢިބާރާތްތަކާއި
ލަފްޒުތަކަށް ދ ފައިވަނ ، އެ ޢިބާރާތްތަކާއި ލަފްޒުތަކަށް ތިރ ގައި ދ ފައިވާ
މާނަކުރުމެވެ.
"މިނިސްޓަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ޞިއްޙ ދާއިރާގެ ކަންކަން
ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޙަ ވާލުކޮށްފައިވާ މިނިސްޓަރަށެވެ.
"މިނިސްޓްރ " ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ޞިއްޙ ދާއިރާގެ ކަންކަން
ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޙަވާލުކޮށްފައިވާ ވުޒާރާއަށެވެ.
"ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނ ، ވަކި ކައުންސިލަކަށް ނިސްބަތްކޮށް
ކަމުގައި ނުވާނަމަ، މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް ނުވަތަ
މޯލްޑިވްސް ނަރސިންގ އެންޑް މިޑްވައިފަރ ކައުންސިލް ނުވަތަ މޯލްޑިވްސް
އެލައިޑް ހެލްތް ކައުންސިލް ހިމެނޭގޮތުން، ޖުމްލަކޮށް އެ ކައުންސިލްތަކަށް
ނިސްބަތްކޮށެވެ.
68